

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Ilmoittautumisjärjestelmä leirin tukena

Heidi Kokko

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

toukokuu 2012

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Heidi Kokko	Sivumäärä 59 ja 6 liitesivua
Työn nimi Ilmoittautumisjärjestelmä leirin tukena	
Ohjaava(t) opettaja(t) Reijo Viitanen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry, Tapani Tulkki	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyö käsittelee suuren partioleirin osallistujatietojen keräämiseen ja hallintaan rakennetun ilmoittautumisjärjestelmätyön vaiheita. Työn tilaajataho on Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry ja varsinaisena esimerkkitapauksena toimii yhdistyksen kuudes piirileiri, jonka päätoimisena projektipäällikkönä toimin. Leiri on nimeltään Saraste ja se järjestetään heinä- elokuussa 2012. Osallistujat saapuvat ympäri pääkaupunkiseudun ja heitä on yhteensä lähes 4500.</p> <p>Tällaisen suuren osallistujajoukon hallintaan tarvitaan suunnitelmallisuutta ja tätä varten luotiin ilmoittautumisjärjestelmä. Se merkitsee ennalta suunniteltua ja ohjeistettua tapaa koota ilmoittautumisia. Järjestelmän päämääränä on tuottaa laadukasta tietoa leiriläisistä, tukea samalla osallistumispäätöstä sekä antaa leiristä realistinen kuva. Leiriä hyvin tukeva ilmoittautumisjärjestelmä helpottaa leirin tekoa ja tuottaa kustannussäästöjä. Kerätyistä tiedoista kootaan leirintekijöiden tarpeisiin tietoja, jotka tukevat tekijöiden päätöksentekoaan ja toiminnan suunnittelua.</p> <p>Vaikka opinnäytetyö pohjautuu partiolaisten leiriin, on se suunnattu kaikille suur tapahtumien järjestäjille, joiden tapahtumien onnistuminen edellyttää yksityiskohtaisten ilmoittautumistietojen keräämistä. Tällaista käytännönläheistä ilmoittautumisjärjestelmäaiheista materiaalia ei ole aikaisemmin juuri tuotettu, joten toivon opinnäytetyöstä olevan apua ja tukea seuraavan tapahtumajärjestäjän työhön. Tietopohja opinnäytetyöhön on koottu edellisten suurleirien tekijöiltä, kirjallisuudesta ja omista kokemuksistani todellisen ilmoittautumisjärjestelmän kokoamisesta. Edellisten leirien projektityöntekijöillä on muun muassa paljon käytännön kokemusta aihepiiristä. Olenkin heitä haastatteleamalla ammentanut käytännönläheistä näkemystä ilmoittautumisjärjestelmätyöhön, joka välittyy tässä opinnäytetyössä.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena on siis käytännön kokemukseen pohjaten, hahmotella ilmoittautumisjärjestelmä, joka tukee leiriä parhaalla mahdollisella tavalla. Kerronta etenee kronologisesti aina suunnittelusta toteutukseen ja tietojen hyödyntämiseen. Näin lukijan on helppo seurata vaihevaiheelta työn etenemistä. Onhan kyseessä on käytännöllinen kehittämistehtävä, joka kumpuaa todellisesta tarpeesta. Opinnäytetyö tarjoaa lukijalle välineitä suunnitella omiin tarpeisiin toimiva ilmoittautumisjärjestelmä.</p> <p>Läpikäymäni prosessin perusteella voin todeta, että ilmoittautumisjärjestelmä liittyy laajasti koko tapahtumaan. Prosessin myötä opin joitakin onnistumisen kannalta keskeisiä seikkoja. Ensinnäkin ilmoittautumisjärjestelmää rakennettaessa on lyötävä lukkoon monet mahdollisesti vielä suunnitteluvaiheessa olevat yksityiskohdat, jotka vaikuttavat jollain tapaa osallistujien toimintaan tai kerättäviin tietoihin. Jotta tällaiset suunnitelmat saadaan lyötyä lukkoon huolellisesti, pitää ilmoittautumisjärjestelmätyö aloittaa hyvissä ajoin. Meidän tapauksessamme viiden kuukauden työstöaika oli juuri sopivan mittainen. Toinen tärkeä oppi on osa-aluejohtajavetoinen tapa selvittää tietotarpeet. Näin suunnittelua ja lukkoon lyömistä tekevät asiasta vastaavat tekijät, jolloin työntekijän työaika säästyy muille töille. Kolmantena keskeisenä oppina oli paikallisyhdistyksille luotavan viestintäsuunnitelman laatiminen monialaisessa työryhmässä, näin varmistetaan, että paikallisyhdistyksissä on tietoa mahdollisimman kattavasti ja laadukkaasti. Pääsääntöisesti järjestelmän rakennustyö sujui hyvin, pääsimme jo tältä osin leirille annettuihin tavoitteisiin ja osallistujakin on tulossa enemmän kuin osasimme odottaa.</p>	
Asiasanat leirit, osallistuminen, lomakkeet, rekisterit, partiolaiset	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Heidi Kokko	Number of Pages 59+6
Title Enrollment System to Support a Camp	
Supervisor(s) Reijo Viitanen	
Subscriber and/or Mentor Metropolitan Area Scouts and Guides Association / Tapani Tulkki	
Abstract <p>The purpose of my thesis has been to prepare a workable enrollment system for a district camp of the Metropolitan Area Scouts and Guides Association. More than 4500 participants are expected to come to the camp. To manage this amount of participants, we need a well pre-planned enrollment system. The camp is named Saraste and will take place in July - August 2012 and it is the sixth district camp of the Metropolitan Area Scouts and Guides Association. I work as the Saraste camp's Project Manager.</p> <p>The enrollment system means pre-planned way to gather registrations. Such a large group of participants can't be manage without a system for the enrollments. The system's goal is to provide quality information about campers, while supporting the decision to participate and to give a realistic picture of the camp. Enrollment systems goal is to facilitate the camp maker's decisions and producing cost savings. Compiled from information collected needs of the camp-makers information to support decision-making factors and business planning.</p> <p>Although the thesis is based on the scouts and guides camp, it is aimed for all major event organizers, who's events needs detailed registration. Such practical enrollment theme material has not previously been produced, so I hope the thesis will support in the event organizer's work. The knowledge of the thesis is based on summarized in the previous major camps authors, literature and my own experiences Reporting the actual assembly. Project workers from previous camps, has a lot of practical experience in the subject area. I have interviewed them to find pragmatic view for enrollment registration.</p> <p>The aim is build an enrollment system, which supports the camp in the best possible way. The narrative carries chronologically, from design to implementation to utilization of the data. The reader's is easy to follow step by step progress of the work. After all, this is a useful development task. The thesis gives to the reader tools to design their own enrollment system, which works for their own requirements.</p> <p>After this project I can say that the enrollment relates to the whole event. I learned that there is some of the key success factors. First, the construction work of enrollment system requires many plans to put on place. That work takes time, so the enrollment project should start well in advance. In our case, five months before than the registration form was published. Another important lesson is about taking camp directors to determine enrollment data needs. The third important thing was to create communications plan for the multidisciplinary team, this will ensure that local unions has enough quality information. As a rule, the system construction went well, we got to this point already in the camp of the objectives set and the participant is getting more than we had expected.</p>	
Keywords camps, participation, forms, registers, scouts, guides	

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	LEIREILY PARTION KESKEISENÄ TOIMINTAMUOTONA	9
2.1	Mikä tekee partiosta partion?	9
2.2	Piirileirikulttuuri	13
2.3	Saraste-leirin tavoitteet	14
2.4	Leiriorganisaatio – vapaaehtoisjoukko järjestelyiden takana	18
3	ILMOITTAUTUMISJÄRJESTELMÄ	21
3.1	Ilmoittautumisjärjestelmän tavoitteet	21
3.2	Ilmoittautumisjärjestelmän peruslähtökohdat	22
3.3	Pohdintaa käytettävästä rekisteristä	24
3.4	Valittu malli ilmoittautumisprosessille	26
4	ILMOITTAUTUMISLOMAKE	27
4.1	Tietotarpeiden kokoaminen	28
4.2	Ei-partiolaisten, perheleiriläisten ja kansainvälisten vieraiden erityistietotarpeet	30
4.3	Ilmoittautumislomakkeen rakentaminen	31
4.4	Ilmoittautumislomakkeen ja -ohjeiden julkaiseminen	36
5	ILMOITTAUTUMISREKISTERI	38
5.1	Yhteys henkilön työn sujuvuus	38
5.2	Tulosten analysointi ja pakolliset kentät	40
5.3	Henkilötietolaki ja ilmoittautuneiden tietosuojan varmistaminen	42
6	MARKKINOINTI OSALLISTUMISPÄÄTÖKSEN TUKENA	45
6.1	Osallistumispäätöksen tukeminen	45
6.2	Valinta mukaan lähdöstä	49
7	POHDINTAA ILMOITTAUTUMISJÄRJESTELMÄSTÄ	50
7.1	Missä onnistuttiin hyvin?	50
7.2	Kehitysehdotus ilmoittautumisjärjestelmän suunnitteluun	52
8	YHTEENVETO	57
9	LÄHTEET	60
10	LIITTEET	64

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö käsittelee suuren partioleirin osallistujatietojen keräämiseen ja hallintaan rakennetun ilmoittautumisjärjestelmän työvaiheita. Ilmoittautumisjärjestelmä tarkoittaa ennalta suunniteltua ja ohjeistettua tapaa koota ilmoittautumisia. Tällainen järjestelmä on tarpeen silloin, kun toimijoita on runsaasti. Suuressa osanottajajoukossa vuorovaikutusta ilmoittautujiin ei saada suoraan, esimerkiksi puhelinpalveluna tai muuna henkilökohtaisena kontaktina. Ilmoittautumisjärjestelmän avulla kerättyjen tietojen pohjalta voidaan leirin järjestäjien tueksi selvittää osallistujajoukon ominaisuuksia, tarvittaessa jopa yksilötasolle saakka.

Järjestelmä mahdollistaa suuren osallistujajoukon tietojen hallinnan, jolloin on mahdollista täsmentää palveluita todellisen tarpeen mukaan. Esimerkiksi muonituksen tarpeet vaihtelevat sen mukaan kuinka monta henkeä leirissä on paikalla kulloiseenkin aikaan. Näin ilmoittautumisjärjestelmä tuottaa suoraan kustannussäästöjä, kun leiriläismäärät voidaan tietää täsmällisesti, eikä ylimääräistä ruokaa hankita. Toisaalta ilmoittautumisjärjestelmän avulla osallistuja vaikuttaa omaan leiriinsä, kun hän voi ilmoittautua valinnaisiin ohjelmatapahtumiin ja välittää tiedot omista erityistarpeistaan leirin tekijöille.

Menetelmällisesti opinnäytetyö perustuu todellisen ilmoittautumisjärjestelmän suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin ennen leiriä. Ilmoittautumisjärjestelmä on keskeinen osa työtehtäviäni leirin projektipäällikkönä. Työn tukena ovat toimineet useat aikaisemmat leirintekijät, omine käytännön kokemuksineen sekä alan kirjallisuus, josta olen kerännyt tietopohjaa ja pyrkinyt löytämään laajempaa näkemystä aihepiiriin. Valitettavasti ilmoittautumisjärjestelmistä on kirjoitettu hyvin vähän tapahtumajärjestäjille suunnatussa kirjallisuudessa. Toisaalta näin suuria tarkkoja ilmoittautumisia edellyttäviä tapahtumia järjestetään kohtuullisen vähän. Ketolan mukaan suuria leirejä järjestävät Suomessa ainoastaan Suomen poikien ja tyttöjen keskus, partiolaiset, 4H-yhdistys, palokuntanuoret ja Suomen Latu (Ketola 2002, 43). Tavanomaisimmin tark-

koja ilmoittautumisia kerätään leireiltä tai muista pidempikestoisista tapahtumista. Joka tapauksessa tällaisia tapahtumia järjestetään ja tarve aihepiirin kirjallisuudelle on. Opinnäytetyön avulla tuotan siis alalle uutta kokemuspohjaista tietoa, jonka pohjalta tulevat tapahtumantekijät voivat kehittää omia ilmoittautumisjärjestelmiään.

Opinnäytetyön ote on hyvin käytännönläheinen ja pyrin nostamaan esiin kaikki kompastuskivet, joita matkan varrelta itse löysin. Suurin haaste itselleni on ollut ilmoittautumisiin liittyvät kymmenet eri rajapinnat lukuisten toimijoiden välillä. Ilmoittautuminen kun koskee itse osallistujaa, vanhempia, leirin yhteyshenkilöitä paikallisyhdistyksissä ja leiriorganisaatiota. Nopeasti voisi ajatella, että kohtuullisen yksinkertainen juttuhan tuollainen järjestelmä on tehdä. Ja täytyy myöntää, että itsekin alussa ajattelin näin. Kuvittelin riittävän, että kysyy kattavasti kaiken tarpeellisen, tekee siitä houkuttelevan näköisen lomakkeen ja siihen tueksi ohjeet. Sitten rakentelee lomakkeen pohjalta valmiiseen tietokantajärjestelmään kysymyspatteriston, jonne ilmoittautumiset kirjataan. Lopuksi laatii kysymyksien pohjalta tietokantatyökaluilla raportteja leirintekijöille. No, näin se ei aivan mene. Ilmoittautumisjärjestelmän lonkerot ulottuvat yllättävän laajalle. Prosessissa on mukana suunnaton joukko muuttuvia tekijöitä, joiden kaikkien huomaaminen on tuntunut minusta haastavalta. Parhaani olen tehnyt, mutta valitettavasti myös unettomia öitä näiden asioiden tiimoilta on tullut valvottua.

Opinnäytetyö ei ole pelkästään ilmoittautumisjärjestelmän rakentajan tietotekninen opas. Vaan ennen kaikkea järjestösektorin toimintaympäristöön sovellettava kehittämisestä, jonka tarkoitus on tukea tapahtuman järjestäjiä ilmoittautumisjärjestelmän suunnittelussa, aikataulutuksessa ja keskinäisessä työnjaossa. Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää millainen ilmoittautumisjärjestelmä ja sen toteutusprosessi tukee leiriä parhaalla mahdollisella tavalla. Opinnäytetyön ydinkysymykset ovat ilmoittautumisjärjestelmän suunnittelu, rakentaminen ja sen hyödyntäminen. Etenen kronologisesti niin, että lukija voi vaihevaiheelta seurata työprosessini etenemistä. Loppuun kerään arvioivan osuuden tekemästäni ilmoittautumisjärjestelmästä, jotta onnistumiseni ja kompastuskiveni hyödyntäisivät tulevia tapahtumajärjestäjiä. Pyrin ylläpitämään kehittävän ja analysoivan otteen, joka tarjoaa omaa ilmoittautumisjärjestelmää rakentavalle lukijalle apua ja tukea.

Ilmoittautumisjärjestelmä tehtiin Sarasteelle, Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n kuudennelle piirileirille. Leirille odotettiin piirihallituksen määrittelemän tavoitteen mukaan 4000 partio-osallistujaa. (Pääkaupunkiseudun Partiolaiset 2012b) Vaikka aiheena on partiolaisten piirileiri, on opinnäytetyö kirjoitettu yleisemmällä tasolla huomioiden partion ulkopuoliset lukijat. Ilmoittautumisjärjestelmän tehtävä on aina sama, oli järjestävänä tahona kuka tahansa. Itse ilmoittautumisjärjestelmän suunnittelu ja toteutus koostuu eri työvaiheista ja ne kaikki tähtäävät siihen, että leiriä järjestävä organisaatio saa käyttöönsä riittävät ja laadukkaat tiedot osallistujista. Käytännössä kaikki pohjautuu kahteen välineeseen: ilmoittautumislomakkeeseen, jonka avulla kerätään tietoa, ja rekisteriin, jonne ilmoittautumiset syötetään. Kummankin välineen huolellinen suunnittelu ja harkittu rakentaminen on leirin onnistumisen kannalta oleellista. Leiriläiselle ja kotiväelle on tärkeää tietää, että heidän erityistarpeensa huomioidaan leirillä. Viestin kuljettajana ilmoittautumisjärjestelmä toimii samalla myös markkinointityökaluna.

2 LEIREILY PARTION KESKEISENÄ TOIMINTAMUOTONA

Tuhansien osallistujien partioleirin järjestäminen on vuosia kestävä vapaaehtoistyöprojekti. Vaikka ponnistus on varsin suuri ja se syö toimintaresursseja merkittävästi, on se kuitenkin vaivansa väärtti. Juuri tällaiset suuret leirit, luovat kaikille osallistujille yhteisiä muistoja ja sitä kautta toiminnan jatkuvuutta lisäävää yhteenkuuluvuuden tunnetta. Ei ole yhtään liioiteltua sanoa, että leirit ovat partion suola, olivatpa ne kuinka lyhyitä ja pieniä saati sitten suuria kaikkien yhteisiä tapahtumia.

Koska opinnäytetyön esimerkileiri on partiolaisten piirileiri, kuvaan tiiviisti partioon kuulumattomille, mitä partio on ja sitä kautta millaisissa puitteissa kyseistä leiriä käytännössä tehdään. Lisäksi pyrin erittelemään millainen on piirileirikulttuuri ja sen merkitys partiolaisille. Ja jotta nykyistä toimintaa voi ymmärtää, pohjustan sitä myös kevyesti partiohistorialla, onhan partio jo yli 100-vuotias maailmanlaajuinen liike.

2.1 Mikä tekee partiosta partion?

Partioharrastus perustuu pienehköihin tavanomaisesti noin 30-150 jäsenen itsenäisiin yksilöllisen toimintakulttuurin omaaviin paikallisyhdistyksiin, eli partiolippukuntiin. Näiden yhdistysten jäsenistä pääosa on lapsia ja nuoria. Kaikki toiminta toteutetaan vapaaehtoisvoimin. Paikallisyhdistyksen toiminnasta vastaa joukko nuoria aikuisia ja toisinaan jokunen iäkkäämpikin konkari. Oleellista partiossa on se, että kunkin lippukunnan johtajisto päättää itsenäisesti oman toiminnan erityispiirteistä. Omat perinteet tukevat paikallisyhdistyksen omaleimaisuutta ja kulttuuria. (Hakonen 1995, 286-287 ; Niilo-Rämä 2008, 172-173, 205-207) Lippukuntien kirjo on laaja, niitä löytyy maantieteellisesti hyvin laajasti, eikä partio ole vain kaupunkilaisten tai vaihtoehtoisesti maaseudun harrastus. Partiota harrastetaan 850 lippukunnassa ympäri Suomen. Suomessa partiolaisia on 60 000 ja koko maailmassa 38 miljoonaa. (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2012a)

Paikallisyhdistysten toimintaa tukee kunkin alueen oma piirijärjestö, joita Suomessa on yhdeksän. Näiden piirijärjestöjen taustatukena toimii keskusjärjestö, eli Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry. Partiopiirit toimivat oman alueensa lippukuntien tukena, tarkoituksena on varmistaa lippukuntien toiminnan laatua. Tätä varten piirit tuottavat koulutusta, ohjelmatapahtumia ja jäsenjulkaisuja. Lisäksi piiri toimii yhteiskunnallisen vaikuttamisen elimenä, jonka pyrkimyksenä on tukea lippukuntien toimintamahdollisuuksia sidosryhmien avulla. Monilla piireillä on omaa kalustoa, retkeily- ja koulutuspaikkoja. Piirin toimintaa johtaa piirihallitus, jonne valitaan edustajat piirikouksissa. Piirikouksissa äänivalta on kaikilla partiojohtajilla sekä lippukuntien niemeillä edustajilla. Käytännön toiminnasta piireissä vastaavat piiritoimiston apuna valiokunnat ja jaostot. (Niilo-Rämä 2008, 17 ; Hakonen 1995, 243 ; Aulio 1982, 44)

Enemmistö suomalaisista lippukunnista (70 %) on yhteislippukuntia, joiden toiminnassa on mukana niin tyttöjä kuin poikia. Loput lippukunnista ovat joko vain tytöistä tai vain pojista muodostuvia. Meripartiotoimintaa harrastetaan noin 75 lippukunnassa. Sisupartiolaisia, eli aisti-, liikunta- tai kehitysvammaisia partiolaisia on noin 60 lippukunnassa. (Niilo-Rämä 2008, 17, 172) Vaikka toiminta on hyvin moninaista, jokaista lippukuntaa yhdistää se että toiminnassa pyritään partion päämäärään. Eli monimuotoisuudesta huolimatta partiolaisuudella on punainen lanka, jonka voi nykykielellä tiivistää seuraavaan:

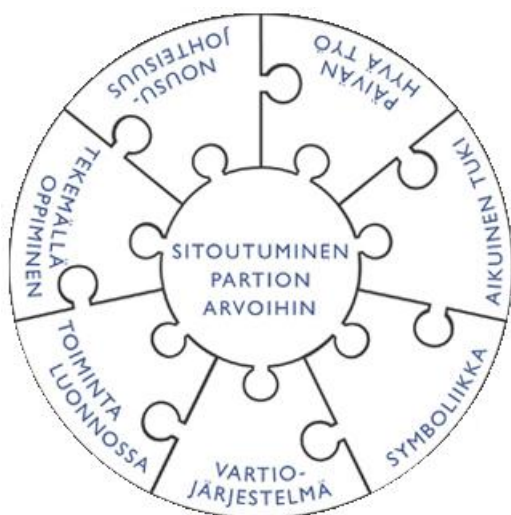
”Partio on kasvatustoimintaa, jonka tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioon ottaen. Päämääränä on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäsen.” (Niilo-Rämä 2008, 96)

Partion päämäärän on määritellyt yli sata vuotta sitten liikkeen perustaja englantilainen Robert Baden-Powell (1857–1941) seuraavalla tavalla:

”Jokaisessa maassa on partiokoulutuksen päämäärä sama. Tämä päämäärä on kyky palvella muita. Kun tuo päämäärä on yhteinen, voimme kansainvälisenä palvelun veljeskuntana tehdä laajalle ulottuvaa työtä. Poikaa kouluttaessamme kehitämme yksilössä sekä henkeä että kykyä toimia tehokkaana pelaajana kansansa kansalaiskunnan joukkueessa. Samoin perustein meidän olisi kyettävä kehittämään oikeata henkeä ja kansan kykyä työskennellä tehokkaasti kansojen joukkueessa. Jos jokai-

nen näin pelaa sääntöjä noudattaen paikallaan, tulee koko maailmassa olemaan enemmän vaurautta ja iloa. Näin edetään vähitellen siihen kauan odotettuun tilaan, jossa rauha ja hyvä tahto vallitsevat ihmisten kesken.” (Baden-Powell 2003, 80)

Nykyaikaiselle kielelle käännettynä edellinen lainaus Baden-Powellin tekstistä on tiivistettävissä Suomen Partiolaisten määritelmään partiosta. Partio on vastavoima ”Miks mun pitäis” ja ”Ei kuulu mulle” -asenteille. Keskeistä on toimia yhdessä, antaen vastuuta myös kaikkein nuorimmille ja toteuttaen partio-ohjelmaa. (Niilo-Rämä 2008, 49-50) Käytännössä partionpäämäärään pyritään toteuttamalla toiminnassa partio-ohjelmaa, joka on ikäkausittain ryhmitelty ideapaketti aktiviteeteille ja yleisemmin toiminnalle. Ikäkausittain toiminta kehittyy haasteiltaan ikätason mukaiseksi. Partio-ohjelman pohjan luo partiomenetelmä, joka kokoaa partiolle tunnusomaiset piirteensä yhteen. Seuraavana on kuvio partiomenetelmästä.

Kuvio 1: Partiomenetelmä (Niilo-Rämä 2008, 101)

Partiomenetelmän osat ovat toisiinsa tukeutuva kokonaisuus, jonka kaikkien osien on oltava todellisia ja elinvoimaisia, jotta toimintaa voi kutsua partioksi. Entä kuinka partiomenetelmä esimerkiksi näkyy piirileiriprojektin tasoisessa partioprojektissa? Yksi keskeinen, kaikkeen partiotoimintaan vaikuttava piirre on tekemällä oppiminen. Piirileiriprojekti on tästä hyvä esimerkki. Tekemällä oppimalla on mahdollista kokeilla ja oivaltaa itse, eikä vain seurata opittavaa asiaa sivusta, jolloin oppiminen jää helposti pintapuoliseksi. Suuri projekti tarjoa nousujohteisesti myös kokeneille johtajille todellisia haasteita ja harrastukseen mielekkyyttä. (Niilo-Rämä 2008, 103-105) Yhtäläillä,

kuin muussakin partiotoiminnassa piirileiriä tehdään yhdessä. Tällainen yhdessä tekeminen vertaisryhmässä, eli partiomenetelmän vartiojärjestelmä, lisää toiminnan merkitystä ja motivaatiota tekijöilleen. Yhdessä tehden on myös mahdollista saavuttaa vaativampia päämääriä. (Hakonen 1995, 63, 73 ; Niilo-Rämä 2008, 105) Toinen menetelmä mikä tukee toiminnassa onnistumista, on aikuinen tuki. Vaikka toimintaa usein toteutetaan maallikkotaidoin, on tekijällä taustatukenaan, itseään kokeneempi tekijä. Kokeneemman antamat vinkit helpottavat tehtävästä selviytymisessä, mutta ne myös madaltavat mukaan lähdön kynnyksiä. Saatu tuki varmistaa samalla tietotaidon karttumisen ja siirtymisen tuleville tekijäpolville. Pyörää ei tarvitse keksiä uudelleen. (Niilo-Rämä 2008, 106-107 ; Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2012b)

Piirileiriprojekti sisältää runsaasti oppimismahdollisuuksia. Tekemällä oppimassa on lopulta lähes koko piirin aktiivinen johtajaresurssi. Käytännössä tekemällä jokainen löytää oman vastuualueensa, se voi olla vaikkapa huussien puhdistamista tai kymmenien ellei satojen tekijöiden esimiehenä toimimista. Nämä kaikki ovat konkreettista tekemistä, jotka tarjoavat nousujohteisuuden periaatteen mukaisesti mahdollisuuden tehdä itselleen sopivan vaativaa vapaaehtoistyötehtävää. Kuten edellisestä voi huomata, piirileiriprojekti on mitä suurimmassa määrin partion päämäärään pyrkivää toimintaa. Se toteuttaa partiomenetelmän osista lähes kaikkia.

Partiolle on tunnusomaista se, että aktivoi nuoria toimimaan aktiivisina vapaaehtoistyöntekijöinä. Vastuun antaminen nuorille on osa partion ideaa. Nuoriin pohjautuva tekeminen synnyttää valtavan vapaaehtoistyöntekijöiden joukon. Pääkaupunkiseudun Partiolaisten laskelmien mukaan pääkaupunkiseudun partiolippukunnissa tehdään vuosittain yli miljoona tuntia vapaaehtoistyötä, joka vastaa noin 600 nuorisotyöntekijän työvuotta. Tällainen määrä vapaaehtoistyötä on merkittävä lisäpanos lapsi- ja nuorisotyön saralla. (Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry 2012a)

Vertailun vuoksi mainittakoon RAY:n vuonna 2011 teettämä Otantatutkimus Oy:llä tutkimus johon haastateltiin 2011 keväällä reilua tuhatta suomalaista. Tutkimuksen perusteella keskimääräinen kansalainen käyttää vapaaehtoistyöhön 9,5 tuntia kuukaudessa, joskin 39% vastanneista on työskennellyt viimeisen viiden vuoden sisällä vapaaehtoisena. (Otantatutkimus Oy 2011) Tähän lukuun verrattuna, Pääkaupunki-

seudun Partiolaisten vapaaehtoinen tekee yli nelinkertaisesti vapaaehtoistyötä Otan-
tatutkimuksen tulokseen verrattuna.

2.2 Piirileirikulttuuri

Partiotoiminnalle on tunnusomaista retkeily ja leireily. Leirit vaihtelevat joidenkin kymmenien osallistujien lippukuntaleireistä aina suuriin maailmanjamboreihin, joita maailmanjärjestö koordinoi ja joista järjestävän maan keskusjärjestö vastaa. Tällai-
nen maailmanjamboree järjestettiin kesällä 2011 Ruotsissa ja sinne osallistui 40 000 partiolaista ympäri maailman. (World Scout Jamboree Sweden 2011)

On varmasti sanomattakin selvää, että erikokoisten partioleirien idea ja toimintakult-
tuuri eroaa paljon toisistaan. Pienellä leirillä toiminta on pienimuotoisempaa ja lippu-
kunnan sisäistä yhteyttä vahvistavaa, taas esimerkiksi piirileirikokoinen leiri mahdol-
listaa suuremmissa puitteissa järjestettyä ohjelmaa. Piirileiri mahdollistaa myös ver-
kostoimista toisiin lippukuntiin ja partiolaisiin. Verkostoituminen lisää yhteenkuulu-
vuuden tunnetta ja tukee partiotoimintaa jaetun tietotaidon avulla. Verkostoitumista
tapahtuu niin leirillä, kuin jo leirinjärjestelyvaiheessa.

Nykyisin piirileirejä järjestetään yleisesti suomalaisissa partiopiireissä noin neljän
vuoden välein, nyt käsillä oleva leiri on kuudes Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n
järjestämä piirileiri. Nopean haastattelukierroksen perusteella tämän piirileirin tekijöi-
den, toimiston väen ja aikaisempien piirileirien tekijöiden mielestä piirileirillä on aivan
erityinen asema partiotoiminnassa. Piirileiri palvelee niin yksittäistä jäsentä, lippukun-
taa, kuin itse piirijärjestöä. Kaikki ovat voittavana osapuolena. Päällimmäinen tavoite
leirillä on tarjota partiotoimintaan intoa lisäävän kohokohdan, se on jotain erityistä
mitä tehdään yhdessä ja se on myös tapahtuma jonka muistot ovat yhteisiä (Tulkki
2011b ; Niilo-Rämä 2008, 140).

2.3 Saraste-leirin tavoitteet

Saraste on Pääkaupunkiseudun Partiolaisten päätapahtuma vuonna 2012. Piirin linjaorganisaatio tukee Sarasteen onnistumista muun muassa mentoroinnin, ohjelmatapahtumien ja työntekijäresurssein. Panostus leirin onnistumiseksi on todellinen. Toisaalta leiri on piirin kattavin keino tavoittaa kaikki alueensa partiolaiset, siihen kannattaakin panostaa voimavaroja. Panostusten vastapainona leirille on määritelty tavoitteita, joiden avulla piiri pyrkii ohjaamaan leiriä linjaorganisaation toivomaan suuntaan. Tavoitteita on erilaisia tarkkaan muotoiltuja julkilausumia, ääneen puhuttuja toiveita ja sellaisia perustavanlaatuisia tavoitteita, joita ei edes enää lausuta ääneen, koska ne toistuvat piirileiristä toiseen.

Piirihallitus käynnisti piirileiriprojektin vuonna 2010. Jotta Saraste palvelisi piiriä parhaalla mahdollisella tavalla, leiriprojektille asetettiin viisi tavoitetta. (Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry 2012b) Ensimmäinen tavoite on kokonaisvaltainen: Sarasteen tulee tukea omalta osaltaan piirin voimassa olevaa strategiaa (Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry 2012c). Tämä strategia on yksinkertaistettuna laatu, avoimuus ja näkyvyys. Kaikki muut leirille annetut tavoitteet nivoutuvat käytännössä tähän ensimmäiseen tavoitteeseen.

Toinen leirille annettu tavoite on partio-ohjelman käytön tukeminen lippukunnissa. Vuonna 2010 toteutettiin partiossa varsin kattava partio-ohjelmauudistus. Tämä uudistus muokkasi koko partion toimintatapaa nykyaikaisemmaksi. Ohjelmauudistuksella tavoitellaan partio toiminnan laadukkuutta ja parempaa vetovoimaa haastavilla harrastusmarkkinoilla. Ohjelmauudistuksesta on kulunut vasta hyvin vähän aikaa, joten Saraste tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden kouluttaa lippukuntia ohjelmauudistuksen saloihin. Päämääränä on jalkauttaa nykyisen partio-ohjelman käyttö kaikkiin Sarasteelle tuleviin lippukuntiin. Lippukunnat, jotka tarvitsevat uuden partio-ohjelman käyttöön tukea, saavat sitä käytännön ja esimerkin avulla Sarasteelta. Tämä on yksi piirileirin erityispiirteistä, se tarjoaa käytännössä koko jäsenistön läpileikkaavan koulutusmahdollisuuden. (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2012c)

Ohjelmauudistuksen taustalla on valitettavasti synkkä tosiasia, että partion jäsenmäärä on laskenut viimeisen kymmenen vuoden aikana tasaisesti. Ohjelmauudistus

pyrkii muuttamaan jäsenkehityksen suunnan kasvavaksi. Tähän haasteeseen on herätty myös Pääkaupunkiseudun Partiolaisissa ja Saraste on yhtenä menetelmänä rekrytoida uutta jäsenistöä. Aikaisemmin piirimme leireille ei ole ollut mahdollista osallistua partioon kuulumattomat. Nyt mukaan pääsevät kaikki lapset, nuoret ja aikuiset. Tavoitteena on erityisesti rekrytoida uusia johtajaikäisiä, joiden avulla lippukuntiin on perustaa uusia lasten ja nuorten toimintaryhmiä. Kasvun pullonkaulana on nimenomaan vapaaehtoisten aikuisten puuttuminen.

Sarasteelle on helppo osallistua, on leirille annetuista tavoitteista kolmas. Helppo osallistuminen pitää sisällään matalan kynnyksen ei-partiolaisille, mutta myös mahdollisimman matalan kynnyksen partiolaisille. Kuten jo todettua ei-partiolaisille leirin markkinoiminen on aivan uusi piirre toiminnassa, vastaavaa työtä tehdään nyt myös muilla partiopiirien leireillä. Sarasteen tavoite on neljän sadan ei-partiolaisen osallistuminen. Tavoite on melko kunnianhimoinen, mutta uskomme pääsevämme tavoitteeseen tehostetun markkinoinnin ansiosta jalkautumalla kaupunkien nuorisotoimen, seurakuntien ja massamedian avulla, väheksymättä viidakkorummun vaikutusta markkinoinnissa.

Ilmoittautumisjärjestelmälle ei-partiolaiset tuovat erityisiä paineita. Jäsenille markkinoinnin, tiedottamisen ja huolehtimisen tukena ovat lippukunnan omat johtajat. Ei-partiolainen on ennalta tuntematon, joten leiriorganisaation on huolehdittava, että hänkin tuntee olonsa tervetulleeksi. Ilmoittautumisjärjestelmä on tässä työssä keskeisessä roolissa. Ei-partiolaisen on tiedettävä leiristä enemmän, kuin jäsenen, joka osallistuu mukaan tutussa ja turvallisessa porukassa.

Helpon osallistumisen tavoitteesta on ilmenemismuotona myös johtajaikäisten helppompi perumiskäytäntö, niin sanottu kesäduuniturva. Idea kesäduuniturvassa on tarjota kesätyöikäisille mahdollisuus perua leiri, jos osallistuminen estyy työn takia. Joustavalla perumismahdollisuudella pyritään houkuttelemaan johtajaikäiset ilmoittautumaan ja samalla sitoutumaan leirille tuloon. Kun ajatuksellisesti on tulossa leirille, on leiristä luopuminen oletettu olevan henkisesti vaikeampaa. Houkuttelemalla ilmoittautumiseen saadaan suurempi joukko nuoria johtajia mukaan, koska heidän ei tarvitse pelätä perumisen hankaluutta.

Neljäs tavoite liittyy myös jäsenmäärän kasvattamiseen. Markkinoimalla leiriä ei-partiolaisille, tarjotaan heille mahdollisuus kokea ja innostua uudesta harrastuksesta. Monella on jokin ennakkokäsitys partiosta, mutta ammattimainen, huolellisesti rakennettu ilmoittautumisjärjestelmä tukee osaltaan toimintaa tuntemattoman positiivisen käsityksen muodostumista. Toinen keino, jolla positiivista mielikuvaa voidaan tukea, on partion saama näkyvyys mediassa. Kun olemme positiivisesti tuttuja, on mukaan lähtö leirille tai muuten toimintaan helpompaa. Meidän onneksemme leiri jonne osallistuu 4000 leiriläistä, on mielenkiintoinen massamedialle. Tällainen kohokohta tarjoaa partioliikkeelle positiivista julkisuutta, jonka kautta voidaan toivoa jäsenistön lisääntymisen tulevina vuosina.

Tehdyn partiotutkimuksen perusteella voidaan huomata, että suuret leirit näkyvät aina jäsenmäärän lisääntymisenä. Tästä syystä Sarastetta on hyvä käyttää medianäkyvyyden lisäämiseen. Piirin ammattilaistiedottaja tukee vapaaehtoisvoimin toteutettavaa ulkoisen median kampanjaa. Tarkoituksena on saada paikalle mahdollisimman paljon lehdistöä, jonka avulla vahvistamme tunnettuuttamme. Piirileiri tarjoaa tilaisuuden osoittaa ulkopuolisille tahoille, että me olemme vakavasti otettava toimija. Meillä on kyky toteuttaa piirileirikokoinen tapahtuma, vieläpä vapaaehtoisvoimin.

Viimeisenä tavoitteena leirille on annettu 4000 partiolaisen osallistujatavoite. Se on kova tavoite siihen nähden että viimeisien vuosien aikana jäsenmäärät ovat tipahtaneet. 4000 leiriläistä suhteutettuna koko jäsenmäärään on 46 % jäsenistöstä. Tämä tavoite on varsin suuri, mutta suuret tavoitteet auttavat ponnistelemaan ja mahdollisesti saavuttamaan tavoitteen.

Nämä viisi tavoitetta on piirinhallituksen meille antamia ja ne heijastelevat piirin nykyisiä tarpeita. Kuten voidaan huomata, piirileiri on selkeästi piirin tarpeista lähtevää toimintaa. Vaikka leiriorganisaatiosta leiri tuntuu omalta ja itsenäiseltä, on se todellisuudessa niin juridisesti, kuin käytännössä, osa partiopiiriä. Piirileiri on tärkeä väline, jonka tarkoituksena on tukea monipuolisesti ja kattavasti pääkaupunkiseutulaista partiotoimintaa. Leiri voidaan määritellä palvelutuotteeksi, mutta asiakkaita ovat kaikki leiriläiset, niin palveluleiriläiset, kuin lapsetkin. Jokaisen osallistujan tulisi saada leiristä positiivisia kokemuksia ja elämyksiä, jotain mikä vetää mukaan uudestaan ja vahvistaa positiivisia tunteita harrastuksesta. (Iiskola-Kesonen 2004, 16-21)

Kuten todettua leirillä on ääneen lausuttujen tavoitteiden lisäksi, taustalla vaikuttavat tavoitteet, jotka toistuvat leiristä toiseen. Koska leiri tavoittaa käytännössä kaikki aktiiviset toimijat lippukunnista, se tarjoaa mainion mahdollisuuden ohjata ja kouluttaa kaikkia piirin lippukuntia. Moni lippukunta toimii piirin kannalta valitettavan itsenäisesti, jolloin koulutus ja tuki, ei välttämättä tavoita lippukuntaa juuri koskaan. Koska piirileiri on niin vetovoimainen tapahtuma, on siellä mahdollista tarjota lippukunnille tukea ja oppimistilaisuuksia. (Niilo-Rämä 2008, 140)

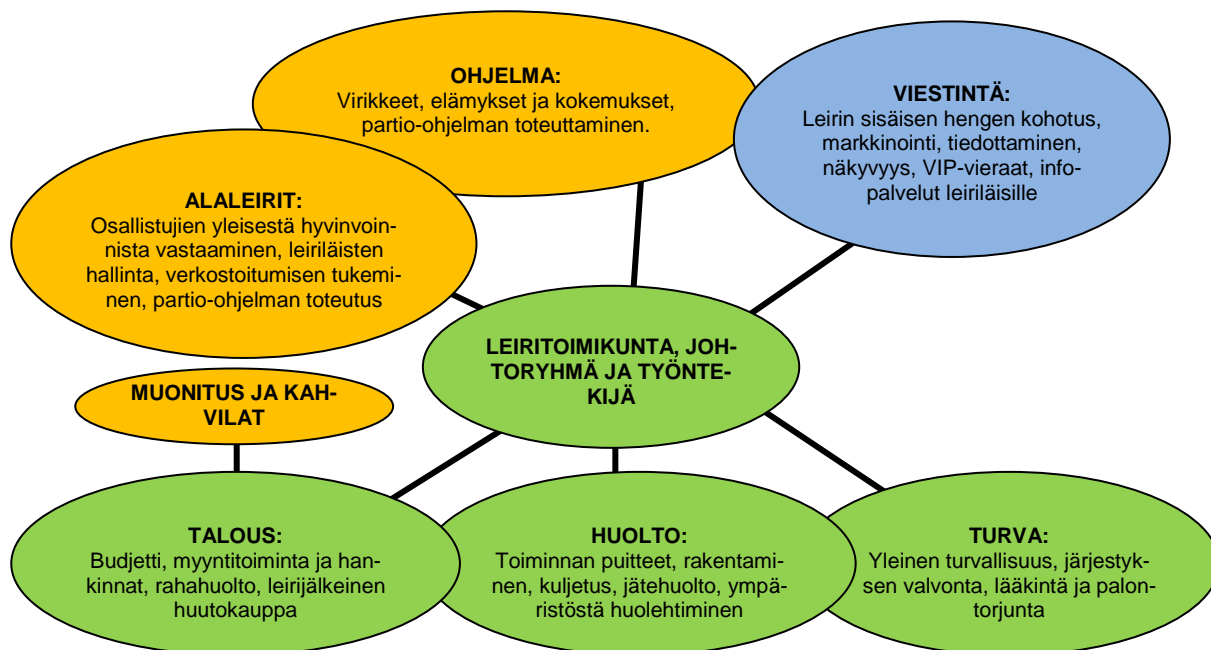
Leirin yhtenä ääneen lausumattomana tavoitteena on parastaminen, se tarkoittaa parhaiden toimintamallien ja kokemuksen levittämistä laajemmalle. Piirileiri mahdollistaa erinomaisen oppimiskokemuksen monelle toimijalle, niin leirintekijöille kuin osallistujille. Leirille osallistuvien lippukuntien johtajisto oppii näkyvimmin konkreettisen koulutuksen avulla, mutta myös muiden mallista. Leirillä käytännössä kaikki piirin lippukunnat kokoontuvat pienelle alueelle. Tapaamalla muita ja toimimalla yhdessä, hyvät kokemukset ja vinkit leviävät helpommin, lopulta leirintekijä joukko kasvaa 1500, joten verkostoitumista ja kokemusten vaihtoa tapahtuu väistämättä. Leirillä lippukuntatoimijat tapaavat toisiaan ja luovat verkostoja. Nämä verkostot ovat varmasti monen partiolaisen toiminnassa pysymisen salaisuus. Kaverit ja ystävät, yhdessä tekeminen lisää motivaatiota jatkaa toiminnassa mukana.

Myös piiri saa leirillä muodostuvista verkostoista itselleen suoraan iloa. Piirin toiminta toteutetaan pääsääntöisesti vapaaehtoisvoimin ja piirileiri on oivallinen mahdollisuus rekrytoida uusia luottamushenkilöitä mukaan. Ilman tekijöitä ei luonnollisesti ole piiritointia, ei ainakaan sellaista, joka voi pysyä pitkään eloisana ja lippukuntia hyödyttävänä. Leirinjohtaja Heikki Laine on toistuvasti korostanut Sarasteen yhdistävää voimaa yli kaupunkien rajojen. Laine on toiminut muutamia vuosia sitten Espoon partiotuen puheenjohtajana, ja hän on tässä yhteydessä herännyt epäkohtaan, että toiminnassa on ollut kolmen suurimman kaupungin välistä jakoa. Eri kaupunkien partiolaiset eivät tunne toisiaan ja näin toiminta on eriytynettä. Tästä syystä Sarasteelle on haluttu tarttua rekrytoimalla mahdollisimman laajasti väkeä tasaisesti kautta koko pääkaupunkiseudun. Yhteinen päämäärä luo luontevan ympäristön tutustua uusiin kavereihin. Toisilleen tuntemattomat leirille osallistujat kokevat samoja asioita, jolloin

yhteenkuuluvuudentunne muodostuu yllättävän aidosti vielä vuosien päästä ja tämä vaikutus ulottuu kaikkiin leirin osallistujiin.

2.4 Leiriorganisaatio – vapaaehtoisjoukko järjestelyiden takana

Jotta opinnäytetyön lukija voi ymmärtää leirin toimintatapaa ja sitä kautta ilmoittautumisjärjestelmän kompleksisuutta, kuvaan seuraavana millaisesta organisaatiosta leirijärjestelijät toimivat. Leirin pilkkominen pienempiin osa-alueisiin, mahdollistaa sopivan kokoiset vastuualueet, joiden asianmukaisesti hoitaminen on mahdollista. (Iiskola-Kesonen 2004, 16)

Kuvio 2: Leirin osa-alueiden vastuualueet

Kuviossa on kuvattuna leirin osa-alueet, joiden tehtävänä on oman vastualueen onnistuminen ja budjetissa pysyminen. Kuviossa on esitetty värikoodein osallistujan kannalta osa-alueiden näkyvyys, todellisuudessa leiriläisen positiivisen leirikokemuksessa kaikkien osa-alueiden saumaton yhteistyö on keskeistä. Voimakkaan oranssilla on esitetty osa-alueet, jotka näkyvät leiriläisen arjessa toiminnallisuutena ja ne vaikuttavat leirikokemukseen suoraan. Vihreällä esitetyt osa-alueet ovat leiriläisen silmissä taustavoimia, joita ei ehkä tule edes ajateltua. Niiden vaikutus leirikokemuk-

seen on välillinen, mutta tärkeä. Sinisellä merkitty viestintä on osaltaan todella näkyvää leiriläiselle, mutta toisaalta se palvelee selkeästi suoraan piirin omia pitkäntähtäimen intressejä. Parhaana esimerkkinä tästä leirin ulkoinen viestintä, jonka tehtävänä on saada partiolle mahdollisimman paljon positiivista julkisuutta.

Kustakin osa-alueesta vastaa osa-aluejohtaja, jonka työparina on hänen varajohtajansa. Johtajat luotsaavat päälliköiden ryhmää, joiden vastuulla on joukko toimintaa käytännössä toteuttavia mestareita ja tekijöitä. Partion vapaaehtoisorganisaatio on kiitettävän vahva, joten tarvittavien päälliköiden ja tekijöiden mukaan saaminen on melko helppoa. Kuten sanottua leirin aikana tekijöitä on lopulta 1500. Leirin ylin päättävä elin on leiritoimikunta, joka muodostuu kaikkien osa-alueiden johtajista. Leiritoimikunnan tärkeänä vastuualueena on osa-alueiden välinen rajapintatyöskentely ja sen tukeminen.

Aivan omassa roolissa projektissa on leirille palkattu työntekijä, eli Sarasteen tapauksessa minä. Tehtävänäni on olla kaikkien osa-alueiden tukena tarpeen vaatiessa ja koordinoida osa-alueiden ja sidosryhmien välistä toimintaa. Työntekijänrooli on tässä kuviossa tunnistaa rajapinta-asioita ja nostaa niitä esille. Lähtökohtaisesti leirin työntekijä ei tee osa-alueiden töitä vaan pyrkii tukemaan toimintaa niin, että osa-alue pysyy itse tekemään konkreettisen työn. Toki taustatuki saa usein konkreettisia muotoja.

Sarasteen leirinjohtaja Heikki Laineen mukaan vastuualueenani työntekijän roolissa on ennen kaikkea, huolehtia siitä, että leirillä on toteutumismahdollisuudet. Tämä siis tarkoittaa, että leirin onnistumisen kannalta välttämättömät asiat on hoidettu kunnolla. Tällaisia on esimerkiksi kaikki peruspuitteet, kuten kyydit ja ruoka, mutta myös lainmukaiset puitteet, kuten viranomaisluvut. Omana kokonaisuutena on varmistaa leirin kokonaisbudjetissa pysymisen, jossa ilmoittautumismäärä on luonnollisesti tärkein kulmakivi, yhdessä säästäväisen taloudenpidon kanssa. Ilmoittautumisjärjestelmän avulla voidaan osallistujajoukkoa hallita niin, että leirintekijät osaavat tilata tarpeellisen määrän busseja, jolloin ylimääräiset kustannukset voidaan välttää. (Laine 26.1.2012)

Vaikka leiriä tehdään nopeasti katsottuna maallikkotaidoin, on leirintekijäjoukolla runsaasti partiossa kerättyä ja työelämästä sovellettavaa tietotaitoa leirin tekoon. Va-

paaheitoisjoukko on pääsääntöisesti noin 20-30-vuotiaita työssä käyviä nuoria aikuisia. Leirin onnistumisen kannalta on tärkeä osata hyödyntää ihmisten kokemusta, kykyjä ja kontakteja. Leirillä on valtava sosiaalinen pääoma, ja sen hyödyntäminen on osa onnistunutta leiriprosessia. Kun jokainen tuo hiukan omaa tietotaitoaan yhteiseen käyttöön, on meillä pian hyvin laaja kyky toimia kuin pienisyhteiskunta, jossa erilainen osaaminen täydentää toisiaan. Työntekijänsäkään ei tarvitse osata kaikkea. Leirin onnistumisen tueksi ilmoittautumislomakkeessa kysytäänkin yli 15-vuotialta osallistujilta heidän erityisosaamisiaan. Näin heidät saadaan rekrytoitua mielekkäisiin ja leirin kannalta tuottavimpiin töihin. Leirille on muun muassa tulossa terveyskeskuspalveluiden tasoinen leirisairaala, jossa leiriläisien terveydestä huolehtii kattava joukko ammattitaitoisia lääkäreitä. Tämä toimintatapa kulkee läpi leirin, jokainen antaa oman osaamisensa kaikkien hyödyksi.

Ilmoittautumisjärjestelmän osalta sosiaalinen pääoma näkyy muun muassa leirinaikaisen tietokannassa. Ammatikseen aihepiirin kanssa työskentelevä luottamushenkilö rakentaa leiriorganisaatiolle leirinaikaisen rekisterin ilmoittautumistietojen pohjalta. Rekisteri tuotetaan käyttäjäystävälliseksi työkaluksi ja jonka salaukset ovat ammattimaista tasoa. Ammattimaisen otteen ansiosta leirillä voidaan käyttää tietokantaa, joka reaaliaikaisesti on kaikkien toimijoiden käytössä, kuten leiritoimiston, keittiöiden ja turvallisuuden kuin myös lääkinnän. Tuolloin tietokannasta saadaan paras mahdollinen ilo ja kuitenkin voidaan turvata arkaluontoisten henkilötietojen salapito.

3 ILMOITTAUTUMISJÄRJESTELMÄ

3.1 Ilmoittautumisjärjestelmän tavoitteet

Kuten jo johdannossa tiivistin, ilmoittautumisjärjestelmä merkitsee ennalta suunniteltua ja ohjeistettua tapaa koota ilmoittautumisia. Tällainen järjestelmä on tarpeen silloin, kun toimijoita on runsaasti, eikä vuorovaikutusta ilmoittautujiin saada suoraan, vaikkapa puhelinpalveluna tai muuna henkilökohtaisena kontaktina. Meidän tapauksessamme ilmoittautumisjärjestelmä on työkalu koko leiriorganisaatiolle. Se tarjoaa jokaiselle leirin osa-alueelle tärkeitä tietoja osallistujista ja se on osaltaan varmistamassa mahdollisimman suuren osallistujajoukon mukaan saamista.

Ilmoittautumisjärjestelmällä on kolme tavoitetta. Sen avulla on koottava mahdollisimman 1) paljon laadukasta tietoa 2) mahdollisimman monesta osallistujasta ja 3) osallistujille tulee muodostua realistinen, mutta houkutteleva kuva leiristä. Se nivoutuu käytännössä kaikkiin leirin osa-alueisiin, jotka esittelin edellisen luvun lopussa. Järjestelmän avulla pyritään houkuttelemaan osallistujia mukaan, tiedottamaan heille leiristä ennen ja jälkeen ilmoittautumispäätöksen. Ja lopuksi, ilmoittautumisen yhteydessä kootuista tiedoista pyritään tuottamaan mahdollisimman laadukasta tietoa leirintekijöiden toiminnan ja päätösten tueksi. Kokonaisuutena ilmoittautumisjärjestelmän tarkoituksena on taata osallistujille positiivinen leirikokemus ja toisaalta varmistaa, että leiri voidaan toteuttaa mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Tässä opinnäytetyössä käsiteltävät asiat etenevät pääpiirteittäin kronologisessa järjestyksessä, aina ilmoittautumisjärjestelmän suunnittelusta ilmoittautumisen jälkeiseen aikaan. Ajallisesti ilmoittautumisprosessi on alkanut loppukesästä 2011 ja se päättyy huhti- toukokuussa 2012. Ilmoittautumisten pohjalta koottuja tietoja käytetään tosin aina leiriin saakka, ja vielä yhdistyksen toimintakertomusvaiheessa vuoden 2013 aikana. Ilmoittautumisjärjestelmän suunnittelun, toteuttamisen ja hyödyntämi-

sen väliin on mahtunut paljon erivaiheita, kiirettä ja myös virheitä, joista pyrin ammentamaan tähän opinnäytetyöhön realismia ja kehittämishuomioita.

3.2 Ilmoittautumisjärjestelmän peruslähtökohdat

Ennen kuin ilmoittautumisjärjestelmää päästään suunnittelemaan konkreettisesti, on leirintekijöiden tehtävä muutamia päätöksiä liittyen niihin puitteisiin, johon järjestelmää lähdetään rakentamaan. Tällaisia kysymyksiä ovat: milloin ilmoittautumisaika on, kuka/mikä kerää tiedot ilmoittautuneista, mikä on tietotekninen järjestelmä jota käytetään. Erilaisessa toimintaympäristössä kysymykset voisivat olla toki toisenlaisia, mutta nämä nyt varmasti ovat perusasiat joihin on tehtävä päätös ennen kuin voidaan lähteä suunnittelemaan tarkempia yksityiskohtia.

Ilmoittautumisajankohta oli meidän tapauksessa päätetty jo ennen minun mukaan tuloani. Ajankohtaan vaikuttaa ennen kaikkea se milloin leiriorganisaation on tiedettävä osallistujamäärä ja tätä kautta tarkennettava budjettiaan. Päätöksen vaikuttaa myös järjestävän tahon taloudellisen tilanne, sen puolesta milloin osallistujien on maksettava osallistumismaksun leirin käyttövaroiksi. Tosin pääasiassa leirin tuottamat kustannukset laskutetaan vasta leirin aikana tai sen jälkeen, koska pääosa hankinnoista toteutuu vasta leirillä, esimerkiksi ruoka, jonka budjetti on 200 000€. Osallistumismaksujen laskuttaminen kannattaa ajoittaa työntekijän ja taloussihteerin kalentereihin kohtaan, jossa laskutustyöhön voidaan varata riittävästi työaika.

Ajankohdan päätöksessä kannattaa huomioida se, että leirintekijöille osallistujamäärän selviäminen on projektin tärkein nivelkohta. Se jäsentää tekijöiden toimintaa: on aika ennen ilmoittautumisten päättymistä, kun kaikki on vielä epävarmaa ja aika sen jälkeen, kun tiedetään talouden luvut siitä millainen on leirin rahoituspohja.

Ilmoittautumisajankohta kannattaa valita näiden kysymysten pohjalta. Liian aikainen ilmoittautumisaika voi tosin karsia osallistujia, kun leiri tuntuu kaukaiselta. Toisaalta varhainen ilmoittautumisaika mahdollistaa asioiden lukkoon lyömisen ajoissa. Riskinä on, että ilmoittautumisaikaa joudutaan kuitenkin venyttämään pidemmälle, koska leiriläisiä ei ilmaannukaan varhaisen ilmoittautumisajankohdan vuoksi. Tämä on kuitenkin

kin viisain ratkaisu niissä tapauksissa, kun osallistujat joudutaan hankkimaan leirille esimerkiksi jäsenistön ulkopuolelta. Tällöin leiriorganisaatiolla on enemmän pelivaraa etsiä lisää osallistujia, jos ilmoittautumisvaiheen päätyttyä leiriläismäärä riitä.

Ilmoittautumisajankohdan lisäksi keskeinen päätös on pohtia, kuinka leirille ilmoitetaan? Onko järjestelmä kaikille avoin, kuinka ilmoittautumiset tarkastetaan ja todennetaan. Entä kuinka varmistetaan tiedonkulku myös niille ilmoittautujille, jotka eivät lue mahdollisia ohjeita lainkaan tai he eivät sisäistä niitä. Tämäkin asia oli pääpiirteittäin päätetty ennen minun mukaan tuloa. Päätöstä ei tosin ollut tehnyt leiriorganisaatio, vaan se on kokemuksen ja käytännön sanelema vakiintunut tapa toimia.

Partiossa nimittäin kaikki toimii tavanomaisesti lippukuntakeskeisesti. Osallistujat ovat lippukuntiansa huolehdittavana, joten lippukunnan johtajistolla tulee olla osallistujasta mahdollisimman hyvät tiedot. Tätä tukee ilmoittautuminen lippukunnan yhteyshenkilön kautta. Toimintatapa on koettu hyvänä myös siksi, että mahdolliset epätarkkuudet ja virheet ilmoittautumisissa voidaan oikaista lippukunnan sisäisesti. Näin selvitystyötä ei tehdä työntekijävetoisesti, mikä säästää leirin työntekijävoimavaroja parempaan käyttöön.

Yhteyshenkilövetoisen ilmoittautumisen puolestapuhuja on myös keskitetyn viestinnän mahdollisuus. Leiriin liittyvää informaatiota on hyvin paljon, eikä sen kokonaisvaltainen haltuun ottaminen ole mahdollista ilman ponnistuksia. Meidän tapauksemme täysi-ikäisten osallistujien oli annettu mahdollisuus ilmoittautua itse sähköisen linkin kautta Sarasteelle. Tämä käytäntö oli luonnollisesti joustavampi, mutta se paljasti, että perehtyminen internetistä löytyviin ohjeisiin oli vähäistä tai olematonta. Perusleiriläisen ilmoittautuminen kun käytännössä taitaa tapahtua ilman sen suurempaa asiaan perehtymistä. Tämä selvisi, niinkin yksinkertaisella tavalla, kuin ilmoittautumislomakkeeseen eksyneen virheen kautta.

Virhe liittyi perheleirin lapsien (noin 100 osallistujan joukko) vakuutusmaksuperusteisiin. Ilmoittautumislomakkeessa ja ilmoittautumisohjeessa oli ristiriitaista tietoa liittyen vakuutusmaksuun, joka edellytetään leiriin tulevilta ei-partiolaisosallistujilta. Poikkeuksen loi perheleirin lapset. Virhe vuosiluvussa oli mennyt kaikkien ilmoittautumislomakkeen tarkastuskierrosten läpi. Sinänsä nolo tikki, että kukaan ei virhettä huomannut.

nut, mutta oleellista opinnäytetyön kannalta oli se, että vaikka ohje sanoisikin yhtä ja lomake toista. Niin harva aikuinen perheleiriin lapsensa itsenäisesti ilmoittava oli risti-riitaisuutta huomannut. Tästä siis pääsemme siihen, että jos kaikki leiriläiset ilmoittautuisivat itsenäisesti olisi ohjeiden oltava lyhyet ja poikkeuksia ei juurikaan sallittaisi.

Leirintekijän on pohdittava tätä seikkaa, itse koin yhteyshenkilövetoisen ilmoittautumisen varmempana. Jokaisella paikallisyhdistyksellä on joku joka tietää ja tuntee ilmoittautuneet, sekä näin pystyy hallitsemaan ilmoittautumisissa olevat poikkeukset. Yhteyshenkilö pystyy myös ohjeistamaan osallistujia matalammalla kynnyksellä, kuin piirintoimiston henkilökunta. Yhteyshenkilövetoisesti toimimalla myös säästetään palkallista työntekijäresurssia ja varmistetaan, että leirillä fyysisesti osallistujan kanssa tekemisissä olevalla johtajalla on mahdollisuus tietää mahdolliset erityistarpeet.

3.3 Pohdintaa käytettävästä rekisteristä

Jotta ilmoittautumistiedot voidaan syöttää hajautetusti, tarvitaan järjestelmä, jolla sen tekeminen tapahtuu luotettavasti ja helposti. Ensimmäisenä mieleen tuleva ratkaisu meidän tapauksessamme oli Suomen Partiolaisten käytössä pian kymmenen vuoden ajan käytössä ollut jäsenrekisteri Polku. Polusta on näinä vuosina kertynyt runsaasti käyttökokemusta, mutta yhtäläillä sillä on vaikean ohjelmiston maine ja sen käyttöä suorastaan pelätään. Tästä syystä meidän päätöksemme ei automaattisesti ollut Polku, vaikka viimevuoden muiden leirien ilmoittautumiset on toteutettu Polun kautta.

Rekisteriselosteen perusteella Polun pääasiallinen käyttötarkoitus on ylläpitää jäsentietoja ja seurata jäsenmaksujen maksuja (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2012d). Jäsentietojen lisäksi Polku tarjoaa kuitenkin myös tapahtumailmoittautumistyökalut. Polkuun rakennetaan ilmoittautumislomaketta vastaava sähköinen lomake ja ilmoittautuminen tallentuu osaksi jäsenen tietoja tapahtumavuoden ajaksi. Vuoden päätteeksi tapahtuman tiedot arkistoidaan niin, että yksittäistä osallistujaa ei voida enää yhdistää ilmoittautumiseen. Mutta esimerkiksi osallistujien ikäkausijakauma ja erinäiset muut yleistiedot on todennettavissa myös myöhemmin.

Kuten sanottua Polkua pidetään yleisesti haastavana ja epäloogisena järjestelmänä, joten myös meidän leirin kohdalla käytiin perustavanlaatuista pohdintaa Polun hyödyntämisestä ja hyödyntämättä jättämisestä heinä-elokuussa 2011. Keskustelun yhteydessä pohdittiin ilmoittautumisten kirjaamista verkkopankkitunnusten avulla itsenäisesti, ilman lippukunnan yhteyshenkilön kirjaustyötä. Tällainen tapa nähtiin nykyaikaisena ja vaivattomana. Lisäksi uudenlainen järjestelmä nähtiin mahdollisuutena kehittää jäsenrekisterikäytäntöjä. Toisaalta haasteiksi oman järjestelmän rakentamisessa nähtiin uuden järjestelmän tuomat riskit ja sen irrallisuus piirin nykykäytännöistä. Leirin johdon näkemys uuden järjestelmän puolesta olisi ollut, yksi leirin päätavoitteista ”Sarasteelle on helppo tulla”, eli se että osallistumiskynnystä laskettaisiin mahdollisimman paljon. (Laine 2011)

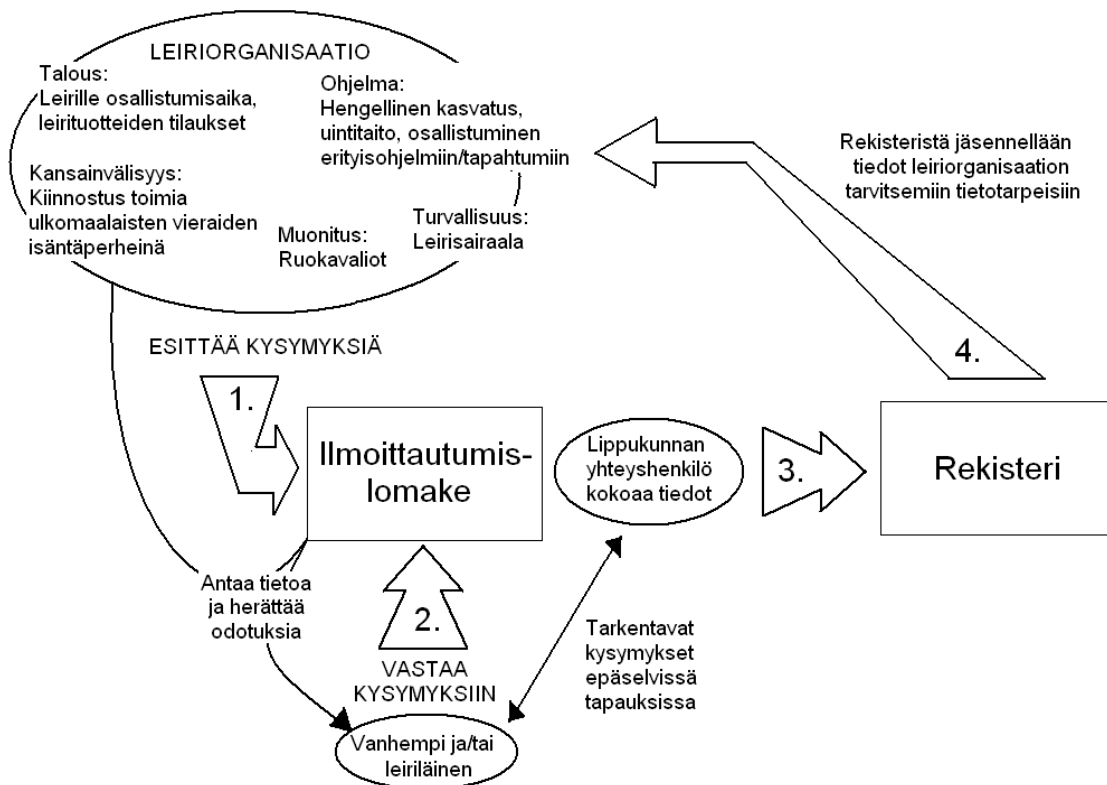
Lopulta päädyimme käyttämään kuitenkin Polkua, koska se on oleellinen osa piiritöimiston nykyisiä järjestelmiä. Polku keskustelee kirjanpito-ohjelma EmCen kanssa. Uusi järjestelmä olisi edellyttänyt ajoa suoraan tähän kirjanpitojärjestelmään ja tällaisen ajon rakentaminen olisi vaatinut varman toteutuksen. Taloussihteerin korosti, että hänen on oltava tilintarkastajien kysyessä reaaliaikainen tieto avoimena olevista laskuista (Halonen 2011). Polun valitseminen toi myös helpon tavan hoitaa laskutus suoraan lippukunnan kautta. Tätä puoltaa myös se että lippukunnalla omasta jäsenistöstään kertynyt laajaa tietotaitoa ja ilmoittautumiset tulee varmistettua paikallisesti. Vastaavasti ilmoittautumisten karhuaminen hoituu vapaaehtoistyövoimin. Vaikka tämä saattaa kuulostaa karulta, lisää kaikki käytetty palkkatyövoima leirin kustannuksia, jolloin kaikkien leirimaksu nousee. Eli kun karhuaminen ulkoistetaan lippukuntiin pysyy toimiston työ maltillisempänä ja leiri ei maksa taloussihteerin työajasta tarpeettomasti enemmän.

Näiden seikkojen lisäksi piirin toiminnanjohtaja Tapani Tulkki nosti tärkeimpänä perusteena Polusta saatavan historiatiedon. Jos uusi leiriä varten tuotettu järjestelmä olisi pelkästään tämän leirin käytössä, ei tietokannan hyödyntäminen myöhemmin olisi niin vaivatonta kuin yhden yksittäisen järjestelmän avulla toimittaessa. Polkuun ilmoittautumalla tulee samalla myös tarkastettua kaikkien ilmoittautuneiden jäsentiedot, niin että yhteystiedot ovat ajantasaiset ja jäsenmaksut ovat maksettuna. Toiminnanjohtajan kolmantena perusteena oli myös muun piirin toimihenkilöstön olemassa oleva tietotaito Polun käyttöön. Jos leirillä käytettäisiin uutta järjestelmää, ei muu

henkilökunta pystyisi yhtä vaivattomasti käyttämään tietokantaa leirityöntekijän tueksi ja mahdollisissa sijaistamistilanteissa. (Tulkki, 2011a)

3.4 Valittu malli ilmoittautumisprosessille

Kun edellisen luvun kysymyksiin oli tehty valinnat pääsimme luonnostelevaan ilmoittautumisprosessin kaavioon. Seuraavasta kuvasta saa kokonaiskäsityksen Sarasteen ilmoittautumisprosessista. Kuvassa prosessi näyttää varsin selkeäpiirteiseltä vaihe vaiheelta etenevältä kokonaisuudelta. Todellisuudessa ilmoittautumisjärjestelmä on hyvin monivaiheinen ja -tahoinen kokonaisuus. Osallisia on leiriorganisaatio, yhteyshenkilö ja leirille ilmoittautuva kotiväkineen. Lisäksi prosessissa on mukana laskutuksen kautta piirin toimihenkilönä toimiva taloussihteeri ja lippukuntien taloudenhoitajat. Kaikkien näiden toimijoiden yhteen nivominen ja ohjeistaminen on sujuvan työskenteilyn kannalta keskeistä.

Kuvio 3: Ilmoittautumisjärjestelmän osa-alueet, vaiheet ja tiedonkulku

4 ILMOITTAUTUMISLOMAKE

Kun peruspuitteista, eli ilmoittautumistavasta yhteysenkilövetoisesti ja teknisestä tietokantaratkaisusta, oli päästy yhteisymmärrykseen, voitiin lähteä työstämään ilmoittautumisjärjestelmää käytännön tasolla. Vuoden 2008 piirileirinjohtaja Eeva-Maija Turpeinen kannusti johtoryhmäämme jo elokuun alussa aloittamaan ilmoittautumislomakkeen kasaamisen. Hänen kokemuksensa oli, että tätä asiaa ei voi aloittaa liian aikaisin ja siinä hän olikin oikeassa (Turpeinen 2011). Itse lomakkeen kasaaminen ei ole mikään ihmeellinen juttu. Onnistuuhan se aikaisempien leirien vastaavien lomakkeiden pohjalta. Kaikkiaan aikaisempien materiaalien hyödyntäminen työn pohjana on viisasta, koska jokainen leiri on tehnyt suuren työn hioessaan lomakkeitaan, joten tämän työn hedelmiä on viisas hyödyntää mahdollisimman paljon.

Mutkikkaampaa onkin se, että kyseinen lomake räätälöidään juuri meidän leirin tarpeiden mukaiseksi. Säädot ovat pieniä, mutta usein niihin liittyy suunnitelmien lukkoon lyömistä. Tällaisesta voisin antaa esimerkkinä meidän tapauksesta vaikkapa palveluleiriläisten, eli yli 15-vuotiaiden leirin työtehtävissä palvelevien, kuljettaminen leirille varsinaisten leiriläiskuljetusten ulkopuolella. Vaikka asiasta oli keskusteltu jo ennen ilmoittautumislomakkeen rakentamista, ei sitä ollut kukaan vielä kunnolla pohdittanut, saati päättänyt. Ja kun asiaa, eli kuljetuksiin osallistumista, tiedustellaan ilmoittautumislomakkeessa, on meillä oltava valmius järjestää kuljetukset lomakkeessa mainittuina päivinä. Tällaisia suurempia ja myös monia pienempiä päätöksiä nousi esiin lomakkeen myötä useampia.

On muistettava, että edellä mainitun esimerkin mukaisten päätösten valmisteleminen ja pohtiminen vie aikaa. Yksikertainen kysymys nivoutuu moniin muihin ja asioita on pohdittava toimijoiden kesken. Pohdinta ja kommentoinnit edellyttävät suhteellisen pitkää reagointiaikaa, onhan leirin järjestäminen joka tapauksessa harrastus ja kaikki eivät ole aina tavoitettavissa. Riittävän pitkä ilmoittautumisjärjestelmän työstämisaika varmistaa, että lomakkeesta saadaan rakennettua laadukas ja paikkansapitävä. Itse olen tyytyväinen, että aloitimme työskentelyn aihepiirissä heti syyskauden alussa.

Myöhemmin aloitettuna, ei työstämiselle olisi välttämättä riittänyt aikaa. Seuraavissa alaluvuissa käyn läpi ilmoittautumisjärjestelmän rakentamisprosessin koko kaaren.

4.1 Tietotarpeiden kokoaminen

Esittelin ilmoittautumislomakeluonnoksen ensimmäisen kerran elokuun lopun leiritoimikunnan kokouksessa, jossa kaikki leirin osa-aluejohtajat olivat läsnä. Tuolloin esittelin lomakkeen tietotarpeista ensimmäisen luonnoksen, jonka olin koostanut edellisten leirien ilmoittautumislomakkeiden pohjalta. Luonnokseen olin koonnut Aihki 2008 ja Kilke 2010 ilmoittautumislomakkeiden kaikki kysymykset, arvioimatta mikä olisi tarpeen tai mikä puuttuu. Joidenkin kysymysten kohdalla näiden leirien ratkaisut ja kysymyksenasettelut poikkesivat selkeästi, jolloin esittelin vaihtoehtoiset ratkaisut, joista leiritoimikunta valitsi haluamansa vaihtoehdon tai ideoi meille sopivampaa vaihtoehtoa.

Leiritoimikunnan kokouksessa asian työstäminen tuntui minusta luontevalta toimintatavalta. Halusin, että kaikilla osa-alueilla olisi mahdollisuus kommentoida, keskustella ja samalla yhteinen käsittely mahdollisti motivoimispuheen huolella tehdyn ilmoittautumisjärjestelmän arvosta leirille. Pyysin heitä osallistumaan tietotarpeiden kokoamiseen intranetissä, jotta siellä esitelty ja työstetty versio saataisiin mahdollisimman laadukkaaksi. Päämääränä oli koota kattavasti kaikkien osa-alueiden tarvitsemat tietotarpeet, mutta niin että mitään turhaa ei myöskään kysytä. Lomakkeessa kysyttävän tiedon tulee olla sellaista, mitä hyödynnetään jollain tavalla.

Käytin pitkän puheenvuoron motivoidessani osa-aluejohtajia panostamaan ilmoittautumisjärjestelmän pohdintaan. Mielestäni puhuin selkeästi ja myös sovin joidenkin osa-alueiden kanssa heidän myöhemmin toimittavista kysymystiedoista, mutta valitettavasti huomasin myöhemmin, että joillekin olivat motivaatiopuheeni ja -sähköpostini menneet ohi huomion. Koska ydinsanomani: ”Ilmoittautumislomakkeessa kysymme kaiken mitä haluamme tietää jokaiselta leiriläiseltä. Ilmoittautumisen jälkeen ei ole järkevää ja varmaa keinoa tavoittaa kaikkia leiriläisiä.” Mutta loppujen

lopuksi, riittävän aikaisen aloituksen ansiosta, saimme kaikki tietotarpeet koottua ilmoittautumislomakkeeseen.

Leiritoimikunnan kommentteista koottujen muutosten pohjalta rakensin ilmoittautumislomakeluonnoksen muiden leirintekijöiden ruodittavaksi intranettiin. Täällä kokosin kommentit niin leiritoimikunnalta kuin muilta leirintekijöiltä. Tehostaakseni kommentointia kirjoitin kannustusviestejä kokoamalleni ryhmälle, joilta erityisimmin toivoin panosta ilmoittautumislomakkeen kokoamiseen. Näitä olivat muonituksesta, lääkinnästä, kuljetuksista, leirin aikaisesta rekisteristä ja -työvoimasta vastaavat henkilöt, sekä itse leiritoimikunta.

Kilkkeen projektipäällikön Ville Jokisen mukaan jo tässä vaiheessa olisi paras pohtia tarpeita konkreettisten kysymysten tasolla. Eli leirintekijöiden tulisi pohtia mahdollisimman tarkkoja tietotarpeitaan. Konkreettisten tarpeiden pohjalta on helpompi hahmottaa todellista tarvetta. (Jokinen 2011a) Kannustin leiritoimikuntaa henkilökohtaisesti ja leirintekijöitä yleisesti intranetin kautta pohtimaan ilmoittautumislomaketta tästä näkövinkkelistä. Kuitenkaan mitään mullistavia uusia tietotarpeita ei ilmaantunut, ehkä konkreettisten tietotarpeiden hahmottaminen on lähes vuosi ennen leiriä liian hankalaa.

Toisaalta kannustusten myötä sain runsaasti kommentteja kohderyhmän ulkopuolisilta tahoilta. Intranetin kautta ilmoittautumislomake saavutti laajan lukijakunnan. Rekisteristä seuraten lomaketta kävi katsomassa yli 50 leirintekijää, jotkut kävijöistä kävivät toistuvasti seuraamassa lomakkeen rakennusprosessia. Kommentoitiin osallistuivat tähän nähden vain harvat. Kuitenkin tällainen laajamittainen esittely lisäsi luottamustani siihen, että lomaketta oli tarkasteltu hyvin monipuolisilla silmillä, onhan leirintekijäkaarti hyvin moninaisen kokemuspiirin omaava ja leirin puolesta eri osa-alueilla toimiva joukko. Toisaalta olisin kaivannut suurempaa kiinnostusta joiltakin toimijoilta, mutta jos tekemäni taso oli heistä riittävä, ei kommenteille lopulta ole tarvetta.

Kommenttien taso vaihteli luonnollisesti sen mukaan miten kokenut kommentoija oli tällaisten suurien leirien tekemisestä. Aihkin johtaja Eeva-Maija Turpeinen esimerkiksi osasi nostaa kommentteissaan esiin hyvinkin paljon huomiota vaatineet aihepiirit: ei-partiolaiset ja perheleiriläiset sekä näiden lisäksi kansainväliset vieraat. Olin kyllä

itsekin tiedostanut heidän erityistarpeet, mutten osannut hahmottaa kuinka laajaa huomiota nämä erityisryhmät tulisivat tarvitsemaan myös tietotarpeiden selvittelyn jälkeen. (Turpeinen 2011)

4.2 Ei-partiolaisten, perheleiriläisten ja kansainvälisten vieraiden erityistietotarpeet

Erityisryhmien osalta tietotarpeet poikkeavat aina jonkin verran. Hyvin varhaisessa vaiheessa päätimme, että erityisryhmille tehdään omat ilmoittautumislomakkeet. Ei-partiolaistenlomake tukisi heidän osallistumistaan, kun teksti voidaan muotoilla partiota tuntemattomille sopivalla kielellä. Kansainvälisille vieraille tehtiin oma lomakkeensa englannin kielellä.

Kummankin erityisryhmän lomakkeissa tehtiin tarpeelliset muutokset ryhmän tarpeita silmälläpitäen. Näiden tietotarpeiden muotoilu edellytti minulta suhteettoman suurta suunnittelutyötä. Entistä haastavammaksi erityisryhmien osalta tilanteen teki se, että näistä ryhmistä vastaavat leirintekijät, eivät olleet vielä pohtineet oman ryhmänsä ilmoittautumistapaa. Näiden kysymysten pohtiminen jäi liian myöhäiseen vaiheeseen. Lopulta suunnitelmat saatiin tarkennettua jonkinlaisen prosessikuvauksen tasolle: mihin ja miten ilmoitaudutaan sekä mitä lisäkysymyksiä erityisryhmille tulee esittää ja mitä on syytä jättää pois.

Ei-partiolaisten ilmoittautuminen järjestettiin lippukuntavetoisesti, eli lippukunnan yhteyshenkilö kokosi ei-partiolaisten lomakkeet ja kirjasi tiedot kuten lippukunnan jäsentenkin kohdalla. Tällä tavalla jälleen varmistettiin, että lapsista vastaavat henkilöt tietävät lasten erityistarpeet. Käytännössä juuri ennalta tuntemattomat ei-partiolaiset on erityisen tärkeä sitouttaa osaksi lippukuntaa, jonka mukana he osallistuvat. Ei-partiolaisten osaltaan ilmoittautumisprosessi myötäili mahdollisimman pitkälle tavallista ilmoittautumista, joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta, kuten heille räätälöity ilmoittautumislomake ja -rekisteri.

Perheleiriläiset ilmoittautuivat myös ei-partiolaislomakkeen ja -rekisterin avulla. Heidän osallistumisesta vastasi kuitenkin vanhempi, jolloin täyttö tehtiin usein sähköises-

ti suoraan rekisteriin. Leirin oikeusturvan kannalta perheleiriläisten tuli toimittaa ilmoittautumislomakkeet lippukunnan yhteyshenkilölle, jolloin heidän ilmoittautumisensa saatiin varmistettua.

Siihen nähden, että erityisryhmiin kuuluu vain kymmenys leirin kokonaisvahvuudesta, heidän eteensä tehtiin suhteettoman paljon työtä. ”Yksi perheleiriläinen teettää enemmän työtä kuin sata perusleiriläistä” pitää paikkansa. Mutta siitä huolimatta, jokainen leirille saatu ei-partiolainen oli pieni voitto kohti päämääräämme, eli 400 ei-partiolaista.

4.3 Ilmoittautumislomakkeen rakentaminen

Kun tietotarpeet on kartoitettu, kysymyksien luonnokset olemassa ja niiden pohjalle tarvittavat päätökset ja prosessikuvaukset on tehty, on seuraavana vuorossa varsinainen lomakkeen suunnitteluprosessi. Kuinka lomake rakennetaan niin, että se on mahdollisimman helposti ymmärrettävä, houkutteleva ja laadukkaan yleisilmeen antava. Lomake kun on todellisuudessa markkinointiväline ja tietopaketti leiristä, ei vain pelkkä tietojen keräykseen luotu paperi. Lomakkeen on annettava leiristä laadukas ja suunnitelmallinen kuva. On kuitenkin painotettava, että lomake ei ole ainut ilmoittautumisvaiheen markkinointikanavista, joten loogisuuden nimissä keskityn markkinointiin perinpohjaisemmin opinnäytetyön luvussa 6.

Laadukas yleisilme viestii luotettavasta toimijasta, Hanna Iiskola-Kesonen kuitenkin alleviivaa että luotujen odotusten on oltava linjassa toteutuneen tapahtuman kanssa. Liian tasokas tapahtuma, suhteessa ennakko-odotuksiin tuottaa myös tyytymättömiä, hämmentyneitä osallistujia ja toiste päin. (Iiskola-Kesonen 2004, 22-25) On siis osattava antaa leirin imagon ja tason mukainen kuva, jotta osallistujat tietävät millaiseen tapahtumaan he ovat osallistumassa. Pääosa markkinoinnista tehdään paikallisyhdistysten kautta, face-to-face menetelmällä, kun kokouksissa ryhmänjohtajat kertovat leiristä ryhmänsä jäsenille. Tämä markkinointi antaa leiristä johtajan omiin piirileirikokemuksiin pohjautuvan kuvan. Oletan kuitenkin, että tämä kuva on totuudenmukainen. Tämän lisäksi leirimarkkinointia tehdään yhdistyksen sisäisen tiedotuksen avulla

ja lippukuntiin jaetaan leirin markkinointimateriaalia. Tämän lisäksi leirimarkkinointi näkyy piirin yleisessä tiedotuksessa, kuten piirin-, kuin leirin omilla kotisivuilla sekä kuudesti vuodessa ilmestyvässä jäsenlehdessä. Nämä julkiset väylät tarjoavat erityisesti vanhemmille helposti lähestyttävää lisätietoa leiristä.

Ilmoittautumislomakkeen oheen Sarasteen kotisivuille luotiin mukaan lähtijän osio. Leiristä kiinnostunutta mahdollista osallistujaa kannustettiin tutustumaan leiriin kotisivujen kautta. Tavallaan ilmoittautumislomake ja kotisivut luovat yhdistelmänä tapahtumakutsun. Tapahtumakutsu on esite tapahtumasta, meidän tapauksessa esiteltävää on hyvin runsaasti ja vastaanottaja joukko niin suuri, että kutsua ei tuoteta yhden esitteen muotoon, vaan se muodostui kotisivuista ja kotiin jaettavasta ilmoittautumislomakkeesta. Vallo ja Häyrinen painottaa, että kutsussa ei saa luvata tyhjiä, vaan kaikki lupaukset on voitava lunastaa. Kutsu ei myöskään saa olla yliampuva ja sisältää ylisanoja. (Vallo & Häyrinen 2003, 142-144) Tästä syystä Sarasteen ilmoittautumislomake (Liite 1.) rakennettiin mahdollisimman asiapitoiseksi, mutta samalla kuitenkin tunnelmaltaan positiiviseksi.

Ilmoittautumislomake on lapsen vanhemmille konkreettisin ja näkyvin markkinointiväline. On hyvin mahdollista, että vanhempi ei ole kuullut leiristä juuri mitään, ennen kuin oma lapsi ilmoittaa haluavansa osallistua tapahtumaan. Kun lapsi on halukas lähtemään leirille, niin hänellä on olemassa ilmoittautumislomake tai se tulostetaan internetistä. Vanhemman suora kontakti leiriin on siis ilmoittautumislomake ja mahdollisesti myös leirin kotisivut. Näiden yleisilmeeseen, tasoon ja informatiivisuuteen on syytä panostaa huolella. Laadukas yleisilme pitää sisällään myös lomakkeen ymmärrettävyyden ja helppotäyttöisyyden sekä kotisivujen selkeän rakenteen ja laadukkaan tason.

Oman lukunsa tuo ei-partiolaisten vanhemmat, joilla on tavanomaista vanhempaa vähemmän tietoa ja kokemusta partiolaisista. Heille ja ei-partiolaisosallistujille ilmoittautumista edeltävä informoiminen tapahtuu käytännössä, joko partiolaiskaverin, internetin tai asiakaspalvelun avulla. Lippukunnan yhteyshenkilöt ottavat ei-partiolaiset huomaansa viimeistään ilmoittautumisen yhteydessä, mutta tällä ryhmällä on joka tapauksessa suurempi tarve saada tarkkoja etukäteistietoja leiristä.

Kun lomakkeen täyttäjiä on tuhansia, on väärinymmärryksen riski todellinen, eivätkä kaikki jaksanut tutkia ohjeistuksia tarkkaan jos juuri lainkaan. Tähän haasteeseen Sarasteella vastattiin tuottamalla esimerkkilomake, jonka valinnat auttoivat perusleiriläistä täyttämään lomakkeen helposti. Esimerkkilomake oli myös rakennettu ja markkinoitu humoristiseen sävyyn, jolloin se tuli useammille tutuksi, vaikka sitä ei varsinaisesti olisi itse osannut kaivata (Saraste-leiri 2012).

Lomakkeen ymmärrettävyys ja täyttömukavuus on joka tapauksessa pyrittävä tekemään mahdollisimman sujuvaksi. Ja tästä syystä lomake on testattava huolella ennen julkistamista. Teimme lomakkeen sellaiseksi että kotikoneelta mustavalkoisena tulostettunakin se näytti hyvältä. Satsasimme myös käytettyyn kieleen jotta se oli miellyttävää ja ymmärrettävää. Lomakkeita tarvittiin kolme erilaista: partiolaiset, ei-partiolaiset ja kansainväliset vieraat. Kaikissa lomakkeissa oli suurin osa asioista täysin samoja, mutta jokainen lomake vaati omat viimeistelynsä.

Ensimmäisessä vaiheessa kokosin kaikki peruskysymykset Excel-taulukkolaskentaohjelmaan. Lopulta toteutin lomakkeen rakentamisen kokonaisuudessa Excelillä, vaikka lopputuloksesta ei niin voisi päätelläkään. Taulukkolaskentaohjelma tarjosi ruutuvihkotarkkuudella mahdollisuuden sijoitella kysymyksiä ja asetella niiden viereen valintaruutuja. Lisäksi lomakkeen tallentaminen kaikkien avattavissa olevaksi pdf -tiedostoksi tapahtui helposti. Seuraavana kuva lomakkeen työstönäkömästä Excelissä, tulevalle leirintekijälle voi suositella tämän ohjelman käyttöä lomakkeen rakentamisessa, koska kyseinen ohjelma on helposti saatavilla ja lopputulos on käytännössä yhtä laadukas, kuin kalliilla taitto-ohjelmalla työstettynä.

Perusidea lomakkeen muotoilussa oli kaventaa sarakkeet niin, että lopputulos oli ruutuvihkomainen. Tämän jälkeen asettelin kysymykset ruudukkoon siisteihin riveihin, niin, että yhteneväiset linjat säilyvät läpi lomakkeen. Suurempaa tekstialaa tarvitessa käytin solujen yhdistämistoimintoa, kuten oheisessa kuvassa Lilja-ohjelmien kuvailuruudussa. Samoin valittujen solujen yhdistämistoimintoa käytin kaikissa otsikoissa. Rajaamiseen ja valintaruutujen tekemiseen (vrt. otsikko 4. ja valintaruutu kasvissyöjä) käytin ohuinta mahdollista reunaviivan paksuutta, jolloin rajaukset tuottivat mielestäni siistimmän lopputuloksen. Alla olevaa kuvaa kannattaa verrata lopulliseen lomakkeeseen ja testata itse Excelissä vastaavaa asettelua.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AJ	AK	AL	AM	AN	AO	AP	AQ	AR	AS	AT	AU	AV	AW	AX	AY	AZ	BA	BB	BC	BD	BE	BF	BG	BH	BI	BJ	BK	BL	BM	BN	BO	BP	BQ	BR	BS	BT	BU	BV	BW	BX	BY	BZ	CA	CB	CC	CD	CE	CF	CG	CH	CI	CJ	CK	CL	CM	CN	CO	CP	CQ	CR	CS	CT	CU	CV	CW	CX	CY	CZ	DA	DB	DC	DD	DE	DF	DG	DH	DI	DJ	DK	DL	DM	DN	DO	DP	DQ	DR	DS	DT	DU	DV	DW	DX	DY	DZ	EA	EB	EC	ED	EE	EF	EG	EH	EI	EJ	EK	EL	EM	EN	EO	EP	EQ	ER	ES	ET	EU	EV	EW	EX	EY	EZ	FA	FB	FC	FD	FE	FF	FG	FH	FI	FJ	FK	FL	FM	FN	FO	FP	FQ	FR	FS	FT	FU	FV	FW	FX	FY	FZ	GA	GB	GC	GD	GE	GF	GG	GH	GI	GJ	GK	GL	GM	GN	GO	GP	GQ	GR	GS	GT	GU	GV	GW	GX	GY	GZ	HA	HB	HC	HD	HE	HF	HG	HH	HI	HJ	HK	HL	HM	HN	HO	HP	HQ	HR	HS	HT	HU	HV	HW	HX	HY	HZ	IA	IB	IC	ID	IE	IF	IG	IH	II	IJ	IK	IL	IM	IN	IO	IP	IQ	IR	IS	IT	IU	IV	IW	IX	IY	IZ	JA	JB	JC	JD	JE	JF	JG	JH	JI	JJ	JK	JL	JM	JN	JO	JP	JQ	JR	JS	JT	JU	JV	JW	JX	JY	JZ	KA	KB	KC	KD	KE	KF	KG	KH	KI	KJ	KK	KL	KM	KN	KO	KP	KQ	KR	KS	KT	KU	KV	KW	KX	KY	KZ	LA	LB	LC	LD	LE	LF	LG	LH	LI	LJ	LK	LL	LM	LN	LO	LP	LQ	LR	LS	LT	LU	LV	LW	LX	LY	LZ	MA	MB	MC	MD	ME	MF	MG	MH	MI	MJ	MK	ML	MM	MN	MO	MP	MQ	MR	MS	MT	MU	MV	MW	MX	MY	MZ	NA	NB	NC	ND	NE	NF	NG	NH	NI	NJ	NK	NL	NM	NN	NO	NP	NQ	NR	NS	NT	NU	NV	NW	NX	NY	NZ	OA	OB	OC	OD	OE	OF	OG	OH	OI	OJ	OK	OL	OM	ON	OO	OP	OQ	OR	OS	OT	OU	OV	OW	OX	OY	OZ	PA	PB	PC	PD	PE	PF	PG	PH	PI	PJ	PK	PL	PM	PN	PO	PP	PQ	PR	PS	PT	PU	PV	PW	PX	PY	PZ	QA	QB	QC	QD	QE	QF	QG	QH	QI	QJ	QK	QL	QM	QN	QO	QP	QQ	QR	QS	QT	QU	QV	QW	QX	QY	QZ	RA	RB	RC	RD	RE	RF	RG	RH	RI	RJ	RK	RL	RM	RN	RO	RP	RQ	RR	RS	RT	RU	RV	RW	RX	RY	RZ	SA	SB	SC	SD	SE	SF	SG	SH	SI	SJ	SK	SL	SM	SN	SO	SP	SQ	SR	SS	ST	SU	SV	SW	SX	SY	SZ	TA	TB	TC	TD	TE	TF	TG	TH	TI	TJ	TK	TL	TM	TN	TO	TP	TQ	TR	TS	TT	TU	TV	TW	TX	TY	TZ	UA	UB	UC	UD	UE	UF	UG	UH	UI	UJ	UK	UL	UM	UN	UO	UP	UQ	UR	US	UT	UU	UV	UW	UX	UY	UZ	VA	VB	VC	VD	VE	VF	VG	VH	VI	VJ	VK	VL	VM	VN	VO	VP	VQ	VR	VS	VT	VU	VV	VW	VX	VY	VZ	WA	WB	WC	WD	WE	WF	WG	WH	WI	WJ	WK	WL	WM	WN	WO	WP	WQ	WR	WS	WT	WU	WV	WW	WX	WY	WZ	XA	XB	XC	XD	XE	XF	XG	XH	XI	XJ	XK	XL	XM	XN	XO	XP	XQ	XR	XS	XT	XU	XV	XW	XX	XY	XZ	YA	YB	YC	YD	YE	YF	YG	YH	YI	YJ	YK	YL	YM	YN	YO	YP	YQ	YR	YS	YT	YU	YV	YW	YX	YY	YZ	ZA	ZB	ZC	ZD	ZE	ZF	ZG	ZH	ZI	ZJ	ZK	ZL	ZM	ZN	ZO	ZP	ZQ	ZR	ZS	ZT	ZU	ZV	ZW	ZX	ZY	ZZ
31	3. LEIRIOHJELMA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
32	3.1. Mihin ikäkauteen kuulut?										3.2. Lilja-ohjelmat										3.3. Osallistun hengellisen ohjelman aikana																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
33	Leiriläinen										Liljoissa seikkailijat ja sitä vanhemmat leiriläiset pääsevät vuorokaudeksi kokemaan erilaista leirielämää. Palveluleiriläiset toimivat Liljoissa palvelutehtävissä. Liljoissa tutustutaan tiettyyn teemaan ja uusiin partiokaveri hin leirissä tai leirin ulkopuolella. Alla on lista leirin Liljoista, joista voit valita kolme mieleisintä vaihtoehtoa 1-3 (1=kivoin). Käy tutustumassa Liljoihin www.saraste2012.fi										Ekumeeniseen jumalanpalvelukseen																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
34	Sudenpentu (7-9-vuotias)																				Elämäkatsomukselliseen ohjelmaan																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
35	Seikkailija (10-12-vuotias)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
36	Tarpoja (12-15-vuotias)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
37	Palveluleiriläinen																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
38	Samooja (15-17-vuotias)										Superilija			KV-ilija			Prinseessa/prinssiilija																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
39	Vaeltaja (18-22-vuotias)										Haikkilija			Hämälilija			Makuupussiilija																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
40	Aikuisen (yli 22-vuotias)										Leikkilija			BBF-ilija			Arrr-ilija (Merivoivo)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
41	Erityisryhmä																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
42	Sisupartiolaisten										Sporttilija			Sisuilija			Elementtilija																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
43											Musilija			Näyttilija																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
44	4. ERITYISRUOKAVALIOT JA RUOKA-AINEALLERGIAT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
45	4.1. Erityisruokavaliot										4.2. Ruoka-aineallergiat																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
46	Kasvisviero (lakto-ovo)										Sitruushedelmät										Tomatti				Paprika																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
47	Vegaani										Kananmuna										Omena				Lanttua																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
48	Maidoton										Pähkinä ja manteli										Porkkana				Selleri																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
49	Laktoseiton (leiri ruoka on vähälaktoseista)										Kala										Herne																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									

Kuva 4: Kuvankaappaus lomakkeen työstämisestä Excelissä.

Lomakkeen visuaalisen ilmeen kulmakivet loi leirin graafikko, hän määritteli logojen sijainnin, kysymysten visuaalisen asettelun sekä fontin. Minä rakensin lomakkeen annetuissa raameissa valmiiksi. Mielestäni toimintatapa oli hyvä ja lomake näytti Sarasteelta. Näin lomakkeesta tuli asiallinen ja mahdollisimman lyhyt.

Kun kysymykset oli yhdistetty lomakkeelle, oli aika keskittyä kieliasuun ja selkeäkielisyteen. Tässäkin vaiheessa intranet toimi kommentoinnin kanavana kohtuullisesti. Tehostaakseni kommentointia, jaoin valmiiksi tulostettuja ilmoittautumislomakkeita valikoiduille henkilöille, joilta pyysin henkilökohtaisesti kommentteja. Nämä henkilöt olivat sellaisia joiden kommentit olivat heidän oman osaamisensa tai leiritietoutensa vuoksi erityisen arvokkaita.

Nämä henkilöt olivat piirin toimihenkilöpuolelta edellisten suurleirien projektipäälliköt, joilla on henkilökohtainen kokemus ilmoittautumisjärjestelmästä työtehtävänä. Kaksi piirintoimiston muuta työntekijää, joilla on pitkän linjan kokemusta asiakaspalvelusta ja siitä millaiset asiat aiheuttavat vaikeuksia ilmoittautumisasioissa. Viestinnäntoimihenkilö, joka syventyi kieleen, sekä häneltä tuli teräviä ei-partiolaishuomioita. Sekä taloussihteeri, jonka tehtävänä oli pohtia ilmoittautumisprosessia nimenomaan piirin talouden kannalta. Luottamushenkilöpuolelta jaoin lomakkeet Sarasteen leirintekijöis-

tä: johtoryhmälle, taloudenjohtajalle, alaleirijohtajalle ja hänen varajohtajallensa, sekä perheleiristä, kansainvälisistä vieraista ja ei-partiolaista vastaaville päälliköille. Joukko on varsin kattava, mutta näillä kaikilla oli mielestäni erityistä annettavaa.

Tämä henkilökohtainen ja harkittu kommenttien keräystapa tuotti hyvää tulosta. Tulostettu paperi ja henkilökohtainen pyyntö tuotti erinomaisen paljon laadukasta kommentointia. Osan kanssa kävin kommentit jälkikäteen kasvotusten läpi ja kirjasin kaikki huomiot kunkin omaan lomakkeeseen talteen. Näin tehdyistä muistiinpanoista lomakkeen työstäminen kävi helposti. Joidenkin kommentteista käytiin keskustelua sähköpostitse ja jonkun harvan kommentit otin vastaan vain kiittäen niistä kauniisti jälkikäteen. Joka tapauksessa kommentoinnin myötä tulleista muutoksista toimitin aina viimeisimmän vedoksen lomakeluonnoksesta kommentoijille, jotta he saattoivat nähdä työnsä tulokset ja heillä oli mahdollisuus antaa vielä tarpeen mukaan jatkokommentit.

Ryhmämenetelmällä pyysin kommentteja vain yhdeltä ryhmältä, eli leirin yhteyshenkilöiden lähimmät esimiehet, kyläpäälliköt, kävivät viimeisessä vaiheessa lomakkeen läpi omassa kokouksessa. Ryhmäkommentoinnin hyödyntäminen olisi ollut varmaan viisasta suuremmassakin määrässä, koska jälkikäteen katsottuna ryhmän käymästä keskustelusta syntyi tarkkaan pureutuvaa näkemystä aihepiiriin. Esimerkiksi lomakkeen pestitaulukko rakennettiin loogisemmaksi, juuri kyläpäälliköiden antaman palautteen perusteella. Ryhmänä he tuottivat kerralla monien eri ihmisten mukaiseen logiikkaan soveltuvan näkemyksen. Ryhmäkommentoinnissa keskeistä on juuri saada ryhmä keskustelemaan omista näkemyksistään.

Partion ulkopuolisia kommentteja saatiin myös muutamia. Nämä kommentit auttoivat ennen kaikkea hahmottamaan epäloogisuuksia ja mahdollisia tulevia asiakaspalvelukysymyksiä, joiden estämiseksi lomakkeeseen lisättiin lisähuomautuksia. Esimerkiksi tällainen asiakaspalvelukysymys on miten järjestetään ei-partiolaisosallistujien vakuutusmaksu. Koska maksu peritään joka tapauksessa, oli heillä itsellään millaisia vakuutuksia tahansa käytössään. Partion ulkopuoliset kommentoijat osasivat myös entisestään nostaa esiin kieleen pesiytynyttä partiojargonia. Esimerkiksi ei-partiolaisten lomakkeesta saatiin kitkettä entisestään partiosanastoa pois. Epäselvä lomake täynnä outoja sanoja, ei varmastikaan tee ei-partiolaisen oloa tervetulleeksi.

Ilmoittautumislomake valmistui marraskuun 2011 lopussa. Viimeiset muutokset tehtiin leiritoimikunnan viikonlopun mittaisessa seminaarissa, niin että leiritoimikunta ei voinutkaan suunnitelmien mukaan virallisesti hyväksyä lomakkeen viimeisintä versiota. Tämä työ jätettiin sovitusjohtoryhmän hartioille. Tällainen ratkaisu ei sinänsä tuntunut siinä vaiheessa lainkaan huonolta, olihan lomake muodostunut kaikille jo prosessin myötä hyvinkin tutuksi, mutta näin jälkikäteen katsottuna olisi meidän ollut syytä kuitenkin tehdä lomakkeen hyväksyminen virallisesti, niin että kaikki osa-alueet olisivat keskittyneet asiaan kerralla. Nimittäin lomakkeesta viime metreillä hyödyntämättömänä tietona poistettu uimataitokohta aiheutti leiritoimikunnassa myöhemmin keskustelua. Virallinen loppukäsittely olisi varmistanut, että kaikki osapuolet olisivat olleet päätöksen takana. Nyt päätös jäi liian pienen joukon harteille.

4.4 Ilmoittautumislomakkeen ja -ohjeiden julkaiseminen

Kun ilmoittautumislomake oli viimein räätälöity kolmelle eri osallistujaryhmälle, eli partiolaisille, ei-jäsenille ja kansainvälisille vieraille. Oli aika julkistaa lomake kaikelle kansalle. Ilmoittautumislomake julkaistiin Sarasteen kotisivuilla ja siitä jaettiin ohjeistuksen kera kopio jokaiselle mukaan ilmoittautuneelle lippukunnalle joulukuun alussa 2011. Laajemmat ohjeistukset julkaistiin kotisivuilla, niin että lomakkeita täyttävät leiriläiset ja heidän vanhempansa voisivat niitä esteettä lukea.

Internetin kautta julkaistavissa ohjeissa on positiivisena puolena se että ohjeita voi tarkentaa ilmoittautumisten edetessä, se voidaan tehdä visuaalisesti mielenkiintoisiksi ja samalla saadaan ilmoittautuja tutustumaan leiriin laajemmin kotisivujen kautta. Meidän malli poikkesi muiden kesän 2012 partiolaisten piirileirien ratkaisusta. Niin Uudenmaan Partiopiirin piirileiri Huima 2012, kuin Järvi-Suomen Partiolaiset ry:n piirileiri Suunta12, teki ohjeistuksen toisella tapaa. Heillä ilmoittautumislomake jaettiin kaikille piirin jäsenlehden keskiaukeamalla. (Uudenmaan Partiopiiri ry 2011; Järvi-Suomen Partiolaiset ry 2011)

Keskiaukeamalla jaettava ilmoittautumislomake tavoittaa periaatteessa kaikki piirin jäsenet ja ohjeistus on helposti saatavissa, heti lomakkeen kanssa samalta arkilta.

Kun lomake ja ohjeet mahdutetaan pieneen tilaan, säilyy ohjeen ulosanti tiiviinä, jolloin etsittävän ohjeen löytää helpommin. Kuten sanottua vain netissä julkaistuissa ohjeissa positiivista on se, että samalla ilmoittautuja pääsee tutustumaan leiriin laajemmin. Toisaalta arkilla olevat ohjeet toimivat vanhemmille suunnattuna markkinointimateriaalina, jonka avulla vanhemman saa vakuutettua leirin turvallisuudesta ja suunnitelmallisuudesta. Meidän mallissa ne vanhemmat jotka eivät hakeutuneet leirin kotisivuille, eivät myöskään saaneet lomakkeen ohessa julkaistavan leirin perustiedot lehtisen lisäksi mitään muuta lisätietoa leiristä.

Molemmissa malleissa lienee puolensa. Meidän mallimme ei sinänsä ollut huono, koska leirin markkinointi oli hyvin vahvasti internetpohjaista, jolloin kotisivuvierailu tuotti leiristä aktiivisen ja innostuneen kuvan.

5 ILMOITTAUTUMISREKISTERI

Kun ilmoittautumislomake oli työstetty valmiiksi, oli aika rakentaa itse ilmoittautumistietokanta Polku-rekisterin osaksi. En syvenny tässä Polku-rekisterin ominaisuuksiin sen tarkemmin, koska kevään 2012 aikana on selvinnyt, että Suomen Partiolaiset ovat luopumassa kymmenen vuoden käytön jälkeen Polku-jäsenrekisteristä. Uuden jäsenrekisterin neuvottelut ovat jo niin loppusuoralla, että kyseinen järjestelmä otetaan käyttöön jo vuoden 2013 alussa. Seuraavana käsittelen ilmoittautumisrekisterin rakentamisen peruseriaatteita. Ne säilyvät kohtuullisen samanlaisina, oli järjestelmä mikä tahansa.

5.1 Yhteys henkilön työn sujuvuus

Yhteys henkilöt saavat kymmeniä ilmoittautumislomakkeita, jotka heidän tulee syöttää Polkuun, joten kaikki toimet heidän työn sujuvuutta helpottamiseksi kannattaa tehdä. Vaikeasti täytettävä lomake lisää kirjausvaiheessa tehtäviä virheitä, joiden jälkikäteen korjaaminen teettää työtä. Päämääränä on, että syöttäminen tapahtuu mahdollisimman pienin vaivoin ja hyvässä loogisessa järjestyksessä.

Ensimmäinen ja tärkein ohje, jonka sähköisestä rekisteristä Kilkke-leirin projektipäällikkö Ville Jokiselta sain, oli että lomake ja sähköinen järjestelmä pitää olla mahdollisimman samannäköisiä suhteessa toisiinsa. Kaikkien lomakkeen kenttien tulee olla identtisisessä järjestyksessä myös rekisterissä, jolloin yhteys henkilön ei tarvitse etsiä lomakkeelta kysymykseen vastausta, vaan hän voi täyttää tiedot suoraviivaisesti siirtymällä aina seuraavaan kohtaan. (Jokinen 2011b)

Toinen kirjaukseen vaikuttava asia on tapa jolla lomake täytetään. Jos halutaan kyllä/ei vastaus, esimerkiksi ”Olen kasvissyöjä / en ole kasvissyöjä”. Kysymys voidaan asettaa sähköisessä rekisterissä alavetovalikkoon, joka joudutaan avaamaan joka

kerta kun lomaketta täytetään. Tai sitten voidaan hyödyntää valintaruutua, jolloin yhteyshenkilö raksii vain tarpeelliset kohdat. Eli yhteyshenkilö valitsee raksin ruutuun, vain kun osallistuja on kasvissyöjä. Tällöin myös näkymä on identtinen lomakkeen ja rekisterin välillä.

Näkymä ilmoittautumislomakkeella (vas.) ja Polku-rekisterissä

<p>4. ERITYISRUOKAVALIOT JA</p> <p>4.1. Erityisruokavalio</p> <p>☒ Kasvissyöjä (lakto-ovo)</p> <p>☐ Vegaani</p>	<p>4. Erityisruokavaliot ja ruoka-aineallergiat</p> <p>4.1. Erityisruokavalio</p> <p>Erityisruokavaliot</p> <p>☒ Kasvissyöjä (lakto-ovo)</p> <p>☐ Vegaani</p>
---	--

Kuva 5: Valintaruutu lomakkeella ja Polku-rekisterissä

Alasvetovalikot soveltuvat sitä vastoin tilanteisiin, joissa pitää valita yksi monesta vaihtoehtoisesta valinnasta. Tällainen on vaikkapa ikäkausi. Alasvetovalikosta valitaan vain yksi kohta, jolloin päällekkäiset valinnat estetään.

3.1. Mihin ikäkauteen kuulut?

Ikäkausi

Seikkailija (10-12-vuotias) ▼

Sudenpentu (7-9-vuotias)

Seikkailija (10-12-vuotias)

Tarpoja (12-15-vuotias)

Samoaja (15-17-vuotias)

Vaeltaja (18-22-vuotias)

Aikuinen (yli 22-vuotias)

Sisupartiolainen

Kuva 6: Alasvetovalikko, josta voidaan valita vain yksi vaihtoehto

Yllä esitetty alasvetovalikkopohjainen valintamahdollisuus on toisaalta estävä. Joten sitä ei voida käyttää tilanteessa, jossa osallistujalle halutaan tarjota mahdollisuus valita useita vaihtoehtoja. Tällöin käytetään edellä mainittua valintaruutua. Raksiruutuun tai alasvetovalikkotoimintojen suosiminen on kaikissa mahdollisissa tilanteissa kannattavaa. Ne tuottavat määrämuotoista tietoa, jolloin käsin työstämisen vaiva poistetaan. Esimerkiksi jos T-paitatilauksen voisi tehdä vapaasti kirjoittaen tekstikenttään, ei tietokannasta voisi poimia numeerista tietoa kuinka monta T-paitaa nyt lopulta tilattiinkaan, tämän tiedon saadakseen, pitäisi poimia kaikkien osallistujien lomakkeista kohta ja tehdä käsipelillä laskutoimituksia.

Vapaatekstikenttä on kuitenkin perusteltu kaikissa lisätietokohdissa. Näitä kannattaa viljellä teemoitetusti, mutta on myös tarjottava lomakkeen loppuun lisätietokenttä mihin voi kirjata teemoitettuihin kenttiin sopimattomat lisätiedot. Esimerkkitapauksessa ko. kenttä nimettiin muotoon: ”Mitä muuta leirin johdon tulisi huomioida? Ota tarvittaessa yhteyttä saraste.toimisto@partio.fi”. Lomakkeen tekijän on hyvä tiedostaa, että kaikkiin erikoistarpeisiin ei lomake pysty, eikä sen tarvitsekaan vastata. Jos lomakkeella ei ole loogista kohtaa, ilmoittautuja kirjaa tiedon, joko lisätietokenttään tai sitten hän ottaa yhteyttä asiakaspalveluun.

On myös hyvä muistaa että kaikenlaisten vapaankenttien käyttö vaatii vastausten analysointia, koska kirjoitusasut poikkeavat toisistaan, vaikka sana olisi niinkin määrämuotoinen kuin paikallisyhdistyksen nimi. Tätä kysyttiin ei-partiolaisten lomakkeella, kun heiltä tiedusteltiin minkä lippukunnan, eli paikallisyhdistyksen kanssa he ovat tulossa leirille. Kirjoitusasut saattoivat olla lyhenteitä, väärin kirjoitettuja tai epätarkkoja. Parasta tähän olisi ollut tarjota pitkä alasvetovalikko, josta voisi poimia valmiiksi kirjoitettuna lippukunnan nimen. Valitettavasti Polku-rekisteri estää 130 lippukunnan nimen listaukset, jolloin tämä kohta oli pakko toteuttaa vapaana tekstikenttänä.

5.2 Tulosten analysointi ja pakolliset kentät

Rekisterin tekijän pitää arvioida kerättävistä vastauksista mihin kysymyksiin perustuu tietokannan tyypittely ja analysointi, nämä kentät määritellään pakollisiksi, niin että ilmoittautumista ei voi tehdä ilman kyseiseen kohtaan vastaamista. Tällaisia kenttiä ovat meidän tapauksessa esimerkiksi ikäkausi ja lippukunta, jonka kanssa on osallistumassa leirille. Molempia tietoja käytetään osallistujan tyypittelyyn. Toinen eriperusteilla pakotettu kokonaisuus on leiriläisten läheisen yhteystiedot, josta hänet tavoittaa leirin aikana. Tämä keskeinen kenttä on määritelty pakolliseksi turvallisuuden ja toimivuuden varmistamiseksi. Lapsen läheisen tulee olla tavoitettavissa jos lapsi / nuori joudutaan syystä tai toisesta palauttamaan pois leiriltä.

Mitä vähemmän pakollisia kenttiä on, sen parempi, koska ne helposti kangistavat ilmoittautumisten kirjausta. Pakollisen kentän pystyy myös ohittamaan kirjaamalla viivan tai valitsemalla alavetovalikosta virheellisen kohdan. Harkiten käytettynä pakollisten kenttien avulla varmistetaan, että osallistujat on tyypiteltävissä oikein tai vaikkapa heidät saadaan tavoitettua. Pakotetuissa kentissä rekisterin tekijän tulee pohtia, että kaikille mahdollisille vastaajille löytyy pätevä vaihtoehto, sekä lisäksi voidaan tarjota muu –kohta ja sen yhteyteen mahdollisuus kirjoittaa lisäselvitys.

Toinen tietokannan analysointiin vaikuttava tekijä on esimerkkitapauksessa useat kohderyhmät. Koska Sarasteelle osallistuu monen kohderyhmän edustajia (partiolaiset ja ei-partiolaiset, sekä kansainväliset vieraat) on heille tuotettu kohderyhmän mukaiset lomakkeet. Ja kun lomakkeet ovat erilaisia, on tietokantojen oltava myös niiden pohjalta tehtyjä. Tähän haasteeseen ja jatkotyöskentelyn helpottamiseksi suosittelee Ville Jokinen minua tekemään tietokannoista mahdollisimman identtiset. Kaikki kysymykset pitää asetella niin, että täysin samat sanamuodot löytyvät kummastakin tietokannasta. Tämä helpottaa ilmoittautumisten analysointia, kun kumpaankin tietokantaan voidaan käyttää samoja kyselyitä. (Jokinen 2011b) Jokisen neuvo oli arvokas, koska ilman tämän huomioonottamista, olisin joutunut tekemään tuplatyön räätilöidessäni kyselyitä niin, että ne toimivat kaikkiin erilaisiin tietokantoihin.

Itse vastausten analysoinnissa, eli tietokantakyselyiden tekemisessä keskeistä on säilyttää selkeä logiikka omassa toiminnassa. Jotta tietomassasta tulee ymmärrettävämpi, on siitä luotava kyselyitä. Kysely tarkoittaa osallistumistiedoista hakuehtojen mukaan poimittavien tietojen joukkoa. (Hyppönen, Ojala & Joutsu 2007, 294) Käytännössä kyselyt, rakentuvat toisiinsa sidoksissa olevista kyselyistä, jolloin epäloogisesti tehty työ vaikeuttaa toimintaa. Oletan, että tietokantatyöskentely on ilmoittautumisjärjestelmän tekijällä jokseenkin tuttua. Jos tietokantojen käyttö on ennalta tuntematonta, edellyttää työstä selviäminen perus- ja jatkotason tietokantakurssien käymistä. Lisäksi on hyvä etsiä itselleen vapaaehtoisten tai työntekijöiden joukosta joku, jolla on kokemusta tietokantojen kanssa työskentelystä. Aihepiiri on laaja, eikä sitä pysty ottamaan haltuun tämän opinnäytetyön aikana. Itse olen esimerkiksi työskennellyt tietokantojen parissa useita vuosia aikaisemman ammattini myötä.

Kyselyiden kokoaminen kannattaa aloittaa luomalla muiden kyselyiden perustaksi ns. peruskyselyitä. Nämä on leiriläisten tyypittelyyn käytettävät tiedot, kuten ikäkausi, lippukunta, yhteystiedot ja leirillä oloaika. Näiden kyselyiden rinnalle voidaan sitten koota lisätietoja, esimerkiksi leirin ajaksi pestiä etsivät henkilöt saadaan koottua kysymyksestä pestitoive, yhteystiedot, ikäkausi ja leirillä oloaika. Nämä palat yhdistämällä saadaan lista, josta osa-aluejohtajat voivat hankkia itselleen uusia tekijöitä. Samalla periaatteella toimii myös kaikki muut kyselyt, tiedot kootaan palasista. Samalla kun tietokanta tarjoaa leirintekijöille päätöksen tueksi tietoa. Sisältää se myös vastuun, seuraavana käsittelen henkilötietolakia. Se velvoittaa tietokannan ylläpitäjää suojaamaan yksilöä ja hänen luovuttamiaan tietoja, joten tietojen hyödyntämisessä on syytä olla aina tarkkana.

5.3 Henkilötietolaki ja ilmoittautuneiden tietosuojan varmistaminen

Ilmoittautumistiedoista rakentuu rekisteri, joka sisältää yksityiskohtaisia tietoja osallistujista. Rekisteristä tehtyjen ajojen, eli kyselyiden avulla pyritään vastaamaan leirintekijöiden tietotarpeisiin ja monipuolisten tietojen vuoksi leiriläisiä on mahdollista palvella parhaalla mahdollisella tavalla. Pääasiassa ilmoittautumislomakkeessa esitetyt kysymykset eivät ole millään tavalla arkaluontoisia, mutta joukossa on myös sellaisia jotka määritellään henkilötietolaisissa arkaluontoisiksi. Henkilötietolain tarkoituksena on säädellä henkilöistä tallennettujen tietojen käyttöä. Perusideana on estää yksilöstä kirjattujen tietojen väärinkäytökset, jotka vahingoittavat häntä millä tahansa tavalla. Tietoja ei saa kerätä tarpeetta, eikä niitä saa luovuttaa eteenpäin ilman perusteita. (Henkilötietolaki 22.4.1999/523) Rekisteristä laadittiin rekisteriseloste, jossa määriteltiin millaisia tietoja osallistujista kerättiin (vrt. ilmoittautumislomakkeen sisältö) ja miten tietoja tullaan käyttämään. Rekisteriseloste on jokaisen asiaa tiedustelevalle saatavilla (Liite 3.).

Osallistujarekisterin ylläpitäjällä, eli esimerkkitapauksessa leirin projektipäällikönä minulla, on suuri vastuu henkilötietojen hallinnasta. Minun on arvioitava osa-alueiden tietotarpeiden laatua. Missä laajuudessa on perusteltua jakaa tietoja leirin tekijöille? Tehtävänäni on suojata yksilöä luovuttamalla hänestä yksilöitäviä tie-

toja vain leirin onnistumisen kannalta todelliseen tarpeeseen. (Kyllönen 2008, 4) Leirirekisteristä vastaava luottamushenkilö alleviivasi minulle tätä vastuuta ja antoi esimerkiksi vaikkapa leirinjohtajan, jonka ei missään olosuhteissa ole tarpeellista tietää koko leirin osallistujajoukosta tarkkoja tietoja. Pääsääntö on, että kaikkia yksilöimättömiä tietoja voi jakaa huolettomasti. Esimerkkitapauksessa usein riittävä tyyppitieto osallistujasta, on hänen ikäkautensa. Vain harvat leirintekijät tarvitsevat yksilöityjä tietoja osallistujista.

Joillekin leirintekijöille on kuitenkin syytä luovuttaa tarkkoja tietoja osallistujista. Näiltä leirintekijöiltä kerätään allekirjoituksen leirirekisterin käyttösitoumukseen (Liite 2.). Tässä käyttösitoumuksessa painotetaan allekirjoittaneen vastuuta huolehtia siitä, että hänelle luovutetut tiedot eivät joudu kolmannen osapuolen käsiin, ellei tuo osapuoli ole myös allekirjoittanut käyttösitoumusta. Käyttösitoumus velvoittaa allekirjoittanutta hävittämään kaikki saamansa materiaalit viimeistään leirivuoden loppuun mennessä. Käyttösitoumus on keino turvata yksilönsuojaa. Helpoiten suojaus tapahtuu rajoittamalla tietojen saantia, mutta se ei ole aina tokikaan tarkoituksen mukaista, mutta aina tietoja luovutettaessa on harkittava tietojen tarpeellisuutta leirintekijän työn onnistumisen kannalta.

Toisaalta leiriläisen turvallisuuden ja mukavuuden takaamiseksi on kuitenkin joitakin lain mukaan arkaluontoisia asioita, joita on kuitenkin syytä koota. Niitä on käytännössä kaksi eli muonituksen tarpeisiin tieto ruokavalioista ja allergioista, sekä lääkinnälle tieto merkittävimmistä mahdollisessa hoitotilanteessa huomioitavista sairauksista. Allergiat ja erityisruokavalioiden kerääminen varmistaa, että leiriläinen saa itselleen sopivaa ruokaa joka aterialla, mikä vaikuttaa oleellisesti leirillä viihtymiseen. Terveystietojen kerääminen on tarpeen, koska leiri on ajallisesti pitkä, ja olosuhteet, jossa aika vietetään, ovat kotioloja vaativammat.

Nämä kummatkin tiedot kerätään vain ja ainoastaan asianosaisten käyttöön. Lomakkeessa on hyvä mainita millaiseen käyttöön tiedot kerätään ja kuka tietoja tulee käyttämään (Ketola 2002, 270-271 ; Korpela 2005). Sarasteen tapauksessa arkaluontoiset tiedot ovat leirintekijöistä saatavilla vain minulla ja leirin aikaisen tietokannasta vastaavalla luottamushenkilöllä sekä muonitukseen liittyvissä asioissa erityisruokavaliotiimillä ja terveyden osalta lääkinnällä. Tietoja ei luovuteta asianosaisillekaan ilman

em. rekisterin käyttösitoumusta. Toisekseen arkaluontoiset taulukot luovutetaan ilman internetverkon käyttöä. Tämä tarkoittaa, että esimerkiksi erityisruokavaliotiimi hakee oman taulukon fyysisesti toimistolta, jolloin tieto ei kulje internetverkossa ilman suojausta.

Arkaluontoisten tietojen lisäksi on syytä suojella myös kotiosoitteita ja täydellisiä syntymäaikoja. Peruslinja on, että mitä yleisempää tilastotietoa leirintekijöille toimitettu tieto on, sen varmemmin tiedot eivät joudu vääriin käsiin. Sähköpostiviesti kun on varsin helppo välittää eteenpäin ajattelematta, että joukossa kulkee salassa pidettävää tietoa.

Tietojen luovuttamisen lisäksi on tärkeää huomioida tietojen säilytys tietoturvallisesti. Kone, jolla henkilörekisteri sijaitsee, pitää suojata niin, että sille pääsee vain ne joilla on oikeus käyttää osallistujarekisteriä. (Korpela 2005) Leirinaikainen rekisteri toteutetaan leiritietokannasta vastaavan luottamushenkilön mukaan niin, että leirintekijän oikeudet nähdä tarkkoja tietoja on hyvin tiukasti määritellyt ja mitään ylimääräistä ei heille näytetä. Tämä tarkoittaa yksilöllisiä käyttäjätunnuksia ja -oikeuksia. Nyt ennen leiriä Sarasteen osallistujarekisteri ja sen hallintaan rakentamani tietokantakyselyt sijaitsevat tietokoneellani, salasanasuojauksen takana. Tämän lisäksi tiedot ovat saatavilla työntekijöille, joille on myönnetty laajat Polun käyttöoikeudet. Näin varmistetaan, että tiedot eivät pääse vääriin käsiin.

6 MARKKINOINTI OSALLISTUMISPÄÄTÖKSEN TUKENA

6.1 Osallistumispäätöksen tukeminen

Ilmoittautumisprosessi muodostuu leiriläisen kannalta kahdesta vaiheesta: leirimarkkinoinnista ja lähtöpäätöksen loppuun viemisestä. Ilmoittautumislomake ja –ohjeet ovat keskeisessä roolissa, kun lähtöpäätöstä viimeistellään. Ennen sitä on leirimarkkinointia harjoitettu useiden kuukausien ajan. Hyvissä ajoin ennen ilmoittautumisaikaa on leiristä jo tiedotettu aktiivisesti kaikissa piirin viestintäkanavissa. Peruseriaate on ollut, että leirin on näyttävä mahdollisimman usein aina hiukan uudella tavalla. Partiomarkkinointi ei toimi samaan tapaan kuin tavallinen tapahtumamarkkinointi. Meidän tapauksessa kohderyhmä on pääasiassa jäsenistöä ja heillä on jo jonkinlainen ennakkokokemus ja –käsitys tarjolla olevasta tuotteesta.

Sarasteen osallistujat ovat tavoitteiden mukaan yli 90 % partion jäseniä ja näistä vain pienelle osalle osallistujia piirileirikulttuuri on ennalta täysin tuntematonta. Edelliset piirileirit ovat olleet Aihki 2008 ja Kerkkä 2002, toisin sanoen nykyisin toiminnasta vastaavat johtajat ovat osallistuneet todennäköisesti molempiin näistä, toisaalta taas monet lapsista ovat vain kuulleet, toivottavasti hauskoja ja houkuttelevia, tarinoita edellisiltä piirileireiltä. Osallistujan positiivinen kuva leiristä rakentuu täysin hänen subjektiivisen kokemuksen varaan, vastaako leiri hänen odotuksiaan, ”saako rahoille vastinetta”, jos kokemus on ollut positiivinen hän välittää tiedon eteenpäin. Näillä henkilökohtaisilla kokemuksilla on vaikutusta piirileirien ketjussa, jokainen edellinen leiri, joko tukee tai heikentää seuraajiensa toimintamahdollisuuksia, vaikka todellisuudessa leirit järjestävät aina uudet toimijat. (Iiskola-Kesonen 2004, 22-25)

Laatu tarkoittaa käytännössä osallistujalle muodostuvaa subjektiivista kokemusta leiristä. Laatuun voidaan vaikuttaa teknisesti ja toiminnallisesti, mutta lopulta kokemus on osallistujan henkilökohtainen. Ilmoittautumisjärjestelmä on hyvä esimerkki teknisestä laadusta, se on jotain konkreettista mitä osallistuja saa. Toiminnallinen laatu on ne kokemukset, elämykset ja fiilis mikä leiristä jää. Kummallakin laadun ulottuvuudella on paikkansa, vaikka leirin tekninen laatu olisi korkea, se ei merkitse että

leirikokemus olisi lopunperin laadukas. Toisaalta ilmoittautumisjärjestelmä vaikuttaa leirin ennakkokuvaan ja sitä kautta kokonaiskokemukseen (Iiskola-Kesonen 2004, 22-25).

Inka Savolainen on tehnyt Sarasteelle viestintäsuunnitelman opinnäytetyönään. Siinä hän korostaa partiomarkkinoinnin erityispiirteitä niin sanottua sissimarkkinointia, joka perustuu juuri henkilökohtaiseen kokemukseen edellisistä piirileireistä. Sissimarkkinoinnin ideana on markkinoida tapahtumaa pienimuotoisesti face-to-face menetelmällä. Markkinointi syö paljon aikaa, mutta vapaaehtoisjärjestönä tällaista aikaa on onneksi mielin määrin käytettävissä. Sissimarkkinointi perustuu lisäksi tiiviiseen ja selkeään sanomaan, joka on kohdennettu kuulijoiden mukaan. (Savolainen 2011)

Markkinointiviestintä on meidän tapauksessamme ennen kaikkea piirileirin tietoon saattamista, osallistujien puhuttelemista ja leirin erityispiirteiden tunnetuksi tekemistä. Lopunperin piirileirien ketju, eli pääkaupunkiseutulainen partiopiirileiri-imago, itsessään houkuttelee mukaan. Juholin kuvaa sanojen ja tekojen suhdetta mielikuvien synnyssä kaaviolla, jonka ydinsanoma on, että onnistuneen viestinnän tueksi tarvitaan todellisia tekoja. Nämä teot ovat edellisten piirileirien lunastamia. Keskeistä on, että piirileiri-imago pohjautuu myös piirin omaan imagoon, voidaanko odottaa että Pääkaupunkiseudun Partiolaiset pystyvät yhteisönä toteuttamaan hyvän leirin. Hyvän imagon turviin ei toisaalta saa jäädä vain odottamaan ilmoittautumisia on tehtävä muutakin, on erottauduttava ja lunastettava oma paikka. Tässä kohdin kuvaan astuu muun markkinoinnin ja ilmoittautumisjärjestelmän antama kuva leiristä. (Juholin 2006, 193-194 ; Mattila, Ruusunen & Uola, 2006, 140-141)

Lauri Sipilä korostaa, että nykyaikainen luova markkinointi tuottaa paremman lopputuloksen, kuin pakkomyynti. Aikaisemmin on uskottu että markkinoinnissa pitäisi pyrkiä seuraaviin vaiheisiin: Attention, Interest, Desire, Action, eli suomennettuna huomioarvo, kiinnostus, halu ja toiminta. Tämä markkinoinnin malli on nimeltään AIDA, sen ajatuksena on se että toistamalla markkinointiviestiä riittävän usein saadaan asiakas haluamaan tuotetta. (Sipilä 2008, 131, 134-136 ; Idman, Kämppi, Latostenmaa & Vahvaselkä 1993, 114-115) Sipilä siis pitää toistoa vanhanaikaisena markkinointikeinona.

Olisin hiukan eri mieltä Sipilän kanssa. Uskon, että toistot pitävät leiriä osallistujien mielessä, näin uskoo myös Mattila ja kumppanit. Kun markkinointi muodostuu määrätietoista pyrkimyksestä vakuuttaa mukaan lähtöön, tulee mahdolliselle osallistujalle tunne että ”kaikki lähtevät, miksen minäkin”. (Mattila, Ruusunen & Uola, 2006, 201) Sipilä on mielestäni aivan oikeassa siinä, että pakkomyynti ei lähtöpäätöstä tuota. Toisto ei siis saa olla pakkomyyntimäistä. Tätä välttääkseen Sarastetta on markkinoitu vahvasti netin ja sosiaalisen median kautta tehdyn markkinoinnin avulla. Viestinä ei niinkään ole ollut ”Tule tule leirille!” vaan ”Sarasteelle kuuluu tällaista, meillä on kivaa ja sinä olet yksi meistä”. Sosiaalisen median viestintä on siis pyrkinyt pitämään Sarasteen kohderyhmän huulilla ja vahvistamaan heidän tunnettaan yhteenkuuluvuudesta suureen partioyhteisöön. Tunne on järkeä voimakkaampi, kun tuote, eli tässä tapauksessa leiri tuntuu omalta, ei poisjäänti ole mahdollinen. Halu kuulua joukkoon on vahva markkinointikeino. (Muhonen & Heikkinen 2003, 30-32 ; Idman ym. 1993, 68-70)

Kun johtajisto muistaa tulevan leirin ja puhuu siitä ääneen on markkinointi nopeasti saavuttanut tavoittelemamme yleisön. Muhonen ja Heikkinen korostavat kasvotusten tehtävän markkinoinnin merkitystä. Kasvotusten tehtävä markkinointi edellyttää paljon markkinointiväkeä, joka luontevasti löytyy valjastamalla lippukuntien omat johtajat markkinoimaan leiriä lapsille, onhan leiriläisistä kolme neljästä lapsia ja varhaisnuoria. Näiden johtajien innostamiseen nähtiin vaivaa muun muassa näkymällä syksyn aikana aluetapaamisissa, joihin kokoontuu alueen lippukunnanjohtajat. Markkinointi on ollut pääasiassa tiedon jakamista ja konkreettista vuorovaikutusta leirin tekijöiden ja osallistujien välillä. Muhonen ja Heikkinen näkee juuri vuorovaikutuksen avainasemassa ja ennen kaikkea vuorovaikutuksen, joka ei liity myyntitilanteeseen. (Muhonen & Heikkinen 2003, 26-30)

Oma haasteensa markkinoinnissa syntyi ei-partiolaisista. Heillä kun ei ole samalla lailla verkostoa joka tukee leirille lähtöä. Ei-partiolaismarkkinointiin satsattiinkin hyvin vahvasti. Leiri hyödynsi sidosryhmien maksuttomia markkinointikanavia, kuten seurakuntien ja pääkaupunkiseudun nuorisotoimien kesätoiminta esitteitä. Leirin puolesta julkaisimme ei-partiolaismarkkinointiin julisteita ja esitteitä sekä lisäksi kotisivuilla oli ei-partiolaisille suunnattu osuus. Mielestäni onnistunein esite, oli viestikapulana toimiva esite, joka oli suunnattu lippukuntien lapsille ja johon oli liitetty ei-partiolaisille

kutsu ja linkki heille suunnatuille sivuille. Asiakaspalvelun myötä minulle muodostui käsitys, että monet osallistujista olivat antaneet oman esitteen viestikapulana ei-partiolaiskaverilleen. Näin siis face-to-face-markkinointi levisi jäsenistön ulkopuolellekin. Puskaradio on tehokas markkinointiväline, kokemuksesta syntynyt viesti on se joka elää (Iiskola-Kesonen 2004, 22). Ei-partiolaisjoukosta perheleiriläisten osuudelle, ei varsinaista markkinointia rakennettu. Perheleirissä olevat ei-partiolaiset tulevat mukaan perheen partiolaisjäsenen houkuttelemana, joten heille oleellisin tieto on se, että perheleiri järjestetään myös Sarasteella.

Leirin pääimago on melko huoliteltu, mutta vastavoimaksi leirimarkkinointiin tuotettiin sosiaalisen median kautta levitettäväksi melko säröisiä sketsejä nimellä ”Sarastetta silmäkulmassa”. Jälkikäteen on hauska huomata, että meidän luontainen tapamme markkinoida leiriä on myös Sipilän mukaan hyväksi. Nämä sketsit tehtiin tietoisesti aiheuttamaan tuntemuksia ja reaktioita. Jokaisen lippukunnan oma identiteetti ja yhteenkuuluvuus on vahva, joten tekemällä kullekin lippukunnalle oma puujalkavitsiainen sketsi, haettiin tällä lippukunnan sisäistä Saraste puhetta. Säröisyys, puujalkavitsimäisyys ja inhimillisuus olivat keskeinen osa tätä markkinointia. Sipilä korostaa, että juuri säröt ja ennakoimattomuus tekevät markkinoinnista toimivampaa ja mielenkiintoisempaa. (Sipilä 2008, 219-220) Muhonen ja Heikkinen tukevat myös valitsemamme markkinoinnin tapaa todetessaan, että massamarkkinointi ei ole tehokasta, vaan luotava kontakti osallistujaan. Yksilöidyt sketsit luovat kontaktin yksilöön ja hänen omaan ryhmäänsä. Kaikkiaan markkinointi on laaja prosessi, sosiaalinen media tarjoaa yksilölliseen kontaktiin oivalliset keinot. (Muhonen & Heikkinen 2003, 26-30)

Yleisemmällä tasolla lippukuntiin on oltu yhteydessä myös kunkin lippukunnan oman yhteyshenkilön kautta. Yhteyshenkilön toivotaan nostavan lippukunnassa ”Saraste-pössistä”, eli intoa ja hyvää olotilaa Sarasteesta. Juholin toteaa, että mielikuvaa rakennetaan käytännössä koko projektin kaaren ajan. (Juholin 2006, 193-194) Syksyllä lippukuntien kokoontumistiloihin jaettiin leiriä mainostava juliste sekä tarroja. Ilmoitautumisaikana näkyvyyttä lisätään entisestään uusien julisteiden ja ilmoitusten avulla. Lokakuussa myös järjestettiin Saraste-ensi-ilta, jonne saapui pari sataa innokasta johtajaa kuulemaan jo tähän mennessä tehdystä suunnitelmista. Näiden osallistujien toivotaan myös rummuttavan Sarasteesta hyvää viestiä eteenpäin.

6.2 Valinta mukaan lähdöstä

Vaikka imagollisesti ja markkinointiviestinnällisesti olisimme onnistumisen puolella, on kotona myös saatava vanhemmat vakuuttumaan leiristä. Täällä pelkkä ”Saratepössi” ei riitä. Tässä kohdassa astuu kuvaan mukaan ilmoittautumislomakkeen ja ilmoittautumisohjeiden merkitys. Vanhemmille on tärkeää saada varmuus, että leirinjärjestäjä on vakavasti otettava toimija. Luotettavuus ja ammattimaisuus on oleellinen osa tämän vaiheen sanomasta. Ei siis pidä unohtaa että ilmoittautumislomake toimii viestinviejänä kuljettaa tietoa kahteen suuntaan, se luo kontaktin kodin ja leiriorganisaation välille, eli samalla se kertoo kotiin millaiselle leirille lapsi tai nuori on osallistumassa.

On tärkeää että ilmoittautumislomake ja sen ohessa saadut tiedot rakentavat vanhemmille turvallisuuden tunteen. Ilmoittautumisjärjestelmän ja leiriläiselle asti ulottuvan markkinoinnin on osoitettava, että olemme uskottava ja vakaa toimija. Kun osallistuspäätös on tehty, se on selkeä viesti leiriorganisaatiolle, se mitä teette vaikuttaa meistä rahan arvoiselta. Lillrank painottaa että palvelutuotteissa laadunarviointi tehdään kuitenkin jälkikäteen, joten osallistujan tyytyväisyys on lunastettava lopulta vasta leirillä. (Lillrank 2003, 34-35)

7 POHDINTAA ILMOITTAUTUMISJÄRJESTELMÄSTÄ

Ihan aluksi voisin sanoa, että ilmoittautumisjärjestelmä on suuritöinen ja tärkeä työvaihe leirinteossa. Minulle oli myös yllätys kuinka paljon se vei työaikaa. Lisäksi työtä tehdään pitkällä aikavälillä, joten asiaan perehtymättömät eivät välttämättä ymmärrä, että kaikki siihen käytetty aika on perusteltua. Omassa tapauksessani leirin muut akuutit työt valitettavan usein ohittivat ilmoittautumisprosessin suunnittelun. Laatua nostaakseni, rytmittäisin työntekijälle muutamia ainoastaan tälle asialle omistettuja päiviä. Erinomaisesti tehty suunnittelutyö säästää työntekijän aikaa asiakaspalveluvaiheessa. Toisaalta asiakaspalvelutyötä ei voida koskaan täysin välttää ja sille pitääkin varata riittävästi työaikaa juuri ennen ilmoittautumisajan päättymistä, sen jälkeen ja silloin kun leirimaksut ovat laskutuksessa.

7.1 Missä onnistuttiin hyvin?

Ilmoittautumisjärjestelmän suunnittelu ei ole pelkästään lomakkeen rakentamista vaan koko prosessin hahmottelemista. Se on luonteeltaan tekninen järjestelmä, joka toimittaa merkittävää roolia leirin taustalla, mutta ei näydy juuri muulloin kuin ongelmien sattuessa. Harkittu ja toimiva järjestelmä on sujuva työkalu, josta leiriorganisaatio pystyy saamaan tarvitsemaansa tietoa vaivattomasti. Ilmoittautumisjärjestelmämme on osoittautunut toimivaksi työkaluksi, mikä näkyy suoraan työntekijän työ määrässä.

Koko ilmoittautumisjärjestelmän rakentamisen suhteen valitsin toimintamalliksi aikaisempien kokemusten perusteella sen, että minä työntekijänä, vastasin ilmoittautumisista. Tällainen tapa oli koettu hyvänä, koska yhden ihmisen olisi mahdollista ylläpitää kokonaiskuva, kun koko järjestelmä on hänen hyppysissään. On totta, että ilmoittautumisjärjestelmästä vastaavan henkilön tulee olla sellainen, jolla on paras mahdollinen kuva koko leiristä, koska ilmoittautumisjärjestelmä poikki leikkaa läpi

leirin. Tämä ratkaisu oli onnistunut. Myös Riikka Nenonen, Väiski 2009-leirin työntekijä, totesi, että työntekijävetoisella toimintatavalla pyritään ilmoittautumisjärjestelmän mahdollisimman laadukkaaseen lopputulokseen. Näin työ tulee koordinoitua kokonaisuutena, mikä olisi yhdelle luottamushenkilölle liian suuri tehtävä ja useammille jaettuna se hajoaisi. (Nenonen 2011)

Ilmoittautumislomakkeen laadinnassa koen onnistuneeni etenkin siksi, että aloitimme työn riittävän ajoissa. Ehdimme työstää lomakkeen kysymykset huolellisesti. Perusteellisesti mietityt ja selkeästi muotoillut kysymykset helpottavat ilmoittautumistapahtumaa ja tuottavat laadukkaampia vastauksia. Tällöin syntyy eheä ja virheetön ilmoittautumisrekisteri, jota ei tarvitse jälkikäteen korjailla. Kuten todettua uskottava lomake on myös positiivinen ja vakuuttava viesti osallistujalle ja tämän kotiväelle. Excelillä taittamani lomake oli onnistunut, Uudenmaan partiopiirin Huima-leirin projektityöntekijä kehui lomaketta ammattimaisen näköiseksi.

Ainoaksi merkittäväksi virhetietoja tuottaneeksi kysymykseksi muodostui mahdollisuus syöttää järjestelmään virheellinen määrä osallistumismaksuja. Sekä kokoaikainen, että päivähintainen leirimaksu oli mahdollista valita yhtäaikaisesti. Tämä ongelma johtui ilmoittautumisrekisterin taustalla toimivan Polun teknisestä puutteesta. Polkuun ei voida syöttää kenttää, johon merkitty tieto poistaisi toisen kentän valintamahdollisuuden. Ongelman vuoksi toistakymmentä poikkeukselliseksi ajaksi leirille ilmoittautunutta osallistujaa valitsi maksavansa sekä päiväkohtaisen, että koko leirin aikaisen leirimaksun. Näiden virheiden korjaaminen vei minulta aikaa joitakin työtunteja. Mikäli vastaavia virheitä olisi ollut runsaammin, olisi kevään työtaakka muodostunut raskaammaksi.

Myös onnistuneella ilmoittautumisohjeella on merkittävä vaikutus ilmoittautumistapahtumassa ja sen myötä myös työntekijän työmäärässä. Heikko ja huolimaton ilmoittautumisohje johtaisi väistämättä puhelutulvaan usean tuhannen hengen ilmoittautuessa yhtäaikaisesti leirille. Leirillemme ilmoittautuvat peruspartiolaiset eivät tarvitse ilmoittautumisensa tueksi juuri lainkaan asiakaspalvelua toimistolta. Ilmoittautumisohje oli kiistatta hyvin laadittu. Ei-partiolaiset ja perheleirille ilmoittautuvat sitä vastoin ottivat yhteyttä useammin. Heidän usein melko poikkeuksellisten erityistarpeidensa huomioonottaminen ilmoittautumisohjeissa olisi ollut etukäteen lähes mah-

doton tehtävä. Myös ei-partiolaisten kokemattomuus leirille ilmoittautumisessa johti yhteydenottoihin.

Nyt ilmoittautumisajan päätyttyä on helppo olla jälkiviisas ja toisaalta varsin tyytyväinen. Kaikki meni siinäkin mielessä mainiosti, että ilmoittautumisia saatiin enemmän kuin meille oli tavoitteeksi annettu. Pääkaupunkiseudun Partiolaisten toiminnanjohtaja Tapani Tulkin sanoin: ”Tällaiseen lukuun ei tässä vaiheessa vuotta kuviteltu ikinä päästävän, saati edes leiriin mennessä. Leiri on suurin mitä me Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ollaan koskaan järjestetty.” Sarasteen ilmoittautujamäärä, ennen jälki-ilmoittautumisia oli suuri, 4170 ilmoittautumista. Jälki-ilmoittautumisen jälkeen se kohosi lopulta lähes 4500 osallistujaan. Absoluuttisena lukuna osallistujia on enemmän kuin koskaan ennen. Vielä kun osallistujamäärä suhteutetaan piirin jäsenmäärään, on lähes joka toinen piirin jäsen osallistumassa Sarasteelle. Saamme olla tulokseen enemmän kuin tyytyväisiä. (Tulkki 2012)

Tästä voimme päätellä että markkinointiviestintä onnistui hyvin. Uskon että nykyaikaisten viestintäkanavien käyttö on ollut kiitettävää. Koko talven ajan Sarasteen sosiaalisen median näkyvyys on ollut aktiivista. Yhteisökanava Facebook:in välityksellä on kerrottu leirin teosta, ideoitu ja kerätty palautetta. Sarasteen tykkääjiä on jälki-ilmoittautumisvaiheen loputtua jo tuhat. Poikkeuksellinen markkinointitempaus oli jo aiemmin tässä opinnäytetyössä esitelty ”Sarastetta silmäkulmassa” –sketsisarja. Se muodostui jokaiselle lippukunnalle räätälöidyistä lyhyistä sketseistä, jotka julkaistiin YouTubessa. Ne tarjosivat leirin sliipatulle imagolle vastavoimaksi säröistä nuorempiin ikäluokkiin menevää kevyttä viihdettä.

7.2 Kehitysehdotus ilmoittautumisjärjestelmän suunnitteluun

Sarasteen ilmoittautumisjärjestelmätyössä onnistuttiin hyvin, mutta kehitettävääkin toki löytyi. Seuraavana hahmottelen mallin siitä, kuinka tämä homma kannattaisi tehdä. Millainen ilmoittautumisjärjestelmä ja sen toteutus tukee leiriä parhaalla mahdollisella tavalla? Poimin malliin onnistumisia ja kehittämiskohteita. Ainahan on niin, että

uusintakerros tuottaa laadukkaamman lopputuloksen, ensimmäinen kierros menee opettelussa ja hyvien toimintatapojen oivaltamisessa.

Kuten mainitsin edellä, näen työntekijävetoisen ilmoittautumisjärjestelmän rakennusprojektin parhaana ja suosittelen sitä tulevillekin tapahtuman järjestäjille. Työntekijävetoisesti rakennetun järjestelmän tietotaito ja kokonaiskuva säilyy asiasta lopulta vastaavalla työntekijällä. Kehittäisin toimintatapaa kuitenkin niin, että työntekijän avuksi kootaan erityinen ilmoittautumisjärjestelmätyöryhmä leiriorganisaation väestä. Kokemukseni perusteella leirin osa-aluejohtajien tulisi vastata, alaiensa kanssa oman osa-alueensa tietotarpeiden keräämisestä ja toimittaa ne ilmoittautumisjärjestelmän tekijälle. Itse tein virheen siinä, että kokosin tietotarpeita suoraan osa-aluejohtajien alaiensa kanssa, jättäen esimiesportaan välistä. Työ oli näin huomattavasti suurempi, koska ilmoittautumisjärjestelmän kokoaminen paljasti osa-alueiden sisäisen suunnittelun puutteita. Osa-aluejohtajan tehtävä on luotsata alaisiaan, joten osa-alueen tulee sisäisesti hoitaa suunnitelmat ilmoittautumisprosessin edellyttämälle tasolle. Osa-aluejohtajavetoinen toimintatapa siirtäisi painopistettä pois palkkatyöntekijän hartioilta. Suunnitelmien keskeneräisyydestä selvittiin, koska meillä oli varattu aikaa riittävästi.

Seuraavana hahmottelen kokemukseni valossa toimivamman tavan suunnitella ilmoittautumisjärjestelmä. Kysymys kuuluu kuinka kootaan tietotarpeet ja luodaan hyvä lomake sujuvimalla mahdollisella tavalla? Perusajatukseni on edellä mainitsemani osa-aluejohtajavetoinen toimintatapa. Veisin ajattelun jopa niin pitkälle, että osa-aluejohtaja on henkilökohtaisesti vastuussa ilmoittautumislomakkeeseen tulevista kohdista oman vastuualueensa puitteissa.

Käytännötoimintamalli olisi voinut olla vaikkapa seuraavanlainen. Koko tietotarpeiden keräysprosessi käynnistettäisiin leiritoimikunnan kokouksessa noin 5-6 kuukautta ennen kuin ilmoittautumislomakkeen tulee olla valmis. Tässä leiritoimikunnan kokouksessa esiteltäisiin ilmoittautumislomakkeen suunnittelun käynnistyminen ja peruspuitteet, joissa toimitaan. Näitä peruspuitteita olivat meidän tapauksessamme yhteyshenkilövetoinen ilmoittautuminen ja Polku-rekisterijärjestelmänä. Peruspuitteiden määrittelyyn ei meidän tapauksessa leiritoimikunta osallistunut. Piirin linjaorganisaation tulee valita tietyt toimintamallit ilmoittautumisten hallinnointiin ja keräämiseen.

Taustatietojen lisäksi esittelyn pääsanomana olisi vastuuttaa osa-aluejohtajat ottamaan selvää omilta alaisiltaan, heidän tarvitsemansa tietotarpeet. Monille leirintekijöille on yllätys, että jo syksyllä on tiedettävä se mitä halutaan tietää jokaisesta leiriläisestä. Tavallisesti tiedot liittyvät erityistarpeisiin ja poikkeuksellisiin järjestelyihin, jotka on otettava huomioon tapahtuman järjestäjien puolesta. Näiden asioiden pohtiminen tuntuu monesta ennenaikaiselta lähes vuotta ennen leiriä. Tämä työ on kuitenkin tarpeen ja asian varmistamisesta tulisi vastata osa-aluejohtajan.

Ennen seuraavaa leiritoimikunnan kokousta, kaikki osa-alueet kävisivät itsenäisesti kokoamassa ilmoittautumislomakkeeseen tulevat tietotarpeensa näkyviin intranettiin. Tarkoituksena olisi että muutkin osa-alueet näkisivät tuotokset ja mahdolliset rajapintahavainnot päästäisiin tekemään. Intranet tarjoaa parhaimmillaan hyvän pohjan osa-alueiden tarkoituksenmukaiseen verkostoitumiseen, jonka avulla toimintaa voidaan tehostaa ja laatua parantaa. Verkostoituminen merkitsee ohjaamatonta vuorovaikutusta yhdessä toimimista. Näin yksittäinen ohjaaja ei arvioi, millä toimijoilla voisi olla vuorovaikutuksen tarvetta, vaan vuorovaikutus syntyy luonnollisesti. (Lillrank 2003, 107) Intranet työskentelyn avulla myös osa-alueen oma väki näkee millaisia asioita ilmoittautumislomakkeessa tullaan heihin liittyen kysymään ja heidän olisi mahdollista osallistua kommentointiin, tuoden oman kokemuksensa mukaan keskusteluun. Erityisesti päätöstä vaativat ja ongelmalliset kohdat korostettaisiin käytännöllisyys syistä huomiomerkinnoilla, niin että kaikki sivun lukijat voisivat helposti nähdä ongelmalliset kohdat.

Seuraavassa leiritoimikunnankokouksessa, 4-5 kuukautta ennen lomakkeen julkistamista, osa-alueiden kokoamat tiedot käytäisiin yhteisesti läpi. Tässä käsittelyssä nostettaisiin esiin mahdolliset ongelmakohdat sekä asiat mitkä vaativat leiritoimikuntatasoisia päätöksiä. Päätöksistä riippuen asia joko päätettäisiin heti tai sitten osa-alueiden tehtäväksi jäisi päätösten valmisteleminen tai asian päättäminen osaluetasoisesti.

Kolmannessa leiritoimikunnankokouksessa (3-4 kuukautta ennen lomakkeen julkaisemista) tehtäisiin viimeiset päätökset ja hyväksyttäisiin työntekijän luonnosteleva lomake. Tämän jälkeen sovittaisiin työryhmästä, jonka vastuulla olisi koota ja testauttaa ulkopuolisilla tahoilla lopullinen ilmoittautumislomake. Omasta kokemuksestani

tässä ryhmässä olisi hyvä olla edustus ainakin alaleireistä, viestinnästä ja taloudesta, lisäksi työryhmän vetovastuussa olisi ilmoittautumisjärjestelmästä vastaava työntekijä tai mahdollisesti luottamushenkilö.

Itse ilmoittautumislomakkeen työstön ohella tällä samalla työryhmällä olisi tehtävänä laatia myös kokonaissuunnitelma ilmoittautumisvaiheen viestinnästä. Kenelle, milloin ja mistä on informoitava sekä mitä viestintämenetelmää käytetään. Mielestäni suunnitelman tasoksi tässä vaiheessa riittäisi aikajana, jolle tärkeimmät ohjeistukset olisi kirjattu. Mitä asioita yhteyshenkilöiden ja lippukunnan taloudenhoitajien tulisi tietää missäkin vaiheessa. Syksyllä tehtävä suunnitelma varmistaisi, että kokonaisviestintään tulisi riittävästi toistoa ja tärkeimmät seikat tarttuisivat varmasti lippukunnan yhteyshenkilön mieleen. Työryhmän työskentelyn lopputuloksena olisi siis ilmoittautumisajan täsmällinen viestintäsuunnitelma sekä kielellisesti, teknisesti että viestinnällisesti myyvä lomake.

Viestintäsuunnitelmassa on hyvä hahmotella mistä paloista ilmoittautuminen eri toimijoilla koostuu. Meidän tapauksessamme leiriläisen osalta ilmoittautumisjärjestelmä sisälsi seuraavat osat: markkinointi, päätös mukaan lähdöstä, ilmoittautumislomakkeen täyttö, maksuohjeet ja yksityiskohtaisempi informointi ilmoittautumisen jälkeen. Yhteyshenkilön prosessi muodostui taas seuraavista osista, eli markkinointi ja tiedonvälitys oman lippukunnan mahdollisille osallistujille, lippukunnan taloudenhoitajan kanssa laskutusten suunnittelu, lomakkeiden keräys ja tietojen tallettaminen ilmoittautumistietokantaan internetin välityksellä, lomakkeiden huolellinen säilytys ja hävittäminen syksyllä, ilmoittautumisten tarkastaminen heille toimistolta toimitettujen listojen avulla. Näiden lisäksi taloussihteerin kanssa on suunniteltava laskutusrytmi ja -tapa sekä näiden asioiden informointi lippukuntien taloudenhoitajille.

Ennen neljättä leiritoimikunnan kokousta 2-3 kuukautta ennen lomakkeen julkistamista lomake olisi jo lopullisesti esiteltävässä muodossa. Varaisin tähän siis selkeästi ylimääräistä aikaa. Kun tietotarpeiden keräämisestä vastaa vapaaehtoiset, on lisääntynyt luonnollisesti tarpeen. Ei ole ollenkaan liioiteltua, että jonkin viivästyneen yksityiskohdan työstäminen vaatisi helposti yhden lisäkuukauden. Toimimalla etukäteen varmistetaan, että lomake on leiritoimikunnan kokouksessa virallisesti hyväksytty ja

kaikilla osapuolilla on ollut aikaa tutustua siihen rauhassa. Viimeiset 1-2 kuukautta on varattava itse ilmoittautumisrekisterin suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Uskon, että edellä hahmottelemani osa-aluevetoinen tietotarpeiden kokoaminen ja osa-aluekohtainen prosessisuunnittelu varmistaa lomakkeen yksinkertaisemman ja ajallisesti tehokkaamman tuottamisen. Vastuun ollessa osa-alueella itsellään sitoutuminen työskentelyyn on varmasti voimakkaampaa. Lisäksi hahmottelemani ilmoittautumisvaiheen monialainen työryhmä varmistaa, että viestintä lippukuntiin päin on ennakoitua ja monipuolista, niin että eri osa-alueiden tarpeet on varmasti huomioitu.

Toki en voi tietää kuinka tällainen toimintatapa käytännössä sujuu ja mitkä ovat sen karikoita. Asia selviää, kun mallia testataan. Seuraavan tapahtuman tekijä voi hyödyntää tätä mallia soveltaen sitä toki tapahtuman omiin erityistarpeisiin. Joka tapauksessa olisi kiinnostavaa päästä havainnoimaan tämän mallin toimivuutta. Mikä on leirin tekijöiden kokemus, onko toimintatapa esimerkiksi osa-aluejohtajille liian kuormittavaa? Entä millainen kokemus yhteyshenkilöille tulee, kun ilmoittautumisaikainen viestintä suunnitellaan monialaisen työryhmän voimin? Tässä on erinomainen uuden kehittämishankkeen paikka.

8 YHTEENVETO

Valitsemani opinnäytetyöaihe on ollut varsin mielekäs ja mielenkiintoinen, koska kyseinen kehittämistehtävä kumpuaa alan todellisesta tarpeesta ja tulokset hyödyttävät tulevia tapahtuman tekijöitä. Leirin valmistelujen ollessa edelleen kesken, pystyin vastaamaan alussa esittämäni kysymykseen tosin vasta osittain: ”Millainen ilmoittautumisjärjestelmä ja sen toteutusprosessi tukee leiriä parhaalla mahdollisella tavalla?” Tähän mennessä tiedän, että ilmoittautumisjärjestelmän rakentaminen vie paljon aikaa. Joten työn jakaminen useamman toimijan kesken on viisasta. Tästä kumpusi luvussa ”Kehitysehdotus ilmoittautumisjärjestelmän suunnitteluun” esittelemä osa-aluejohtajavetoinen työskentelytapa. Työ on kuitenkin tehtävä niin, että työntekijä on kokonaisvastuussa ilmoittautumisjärjestelmästä. Näin varmistetaan, että järjestelmän suunnittelutyö tehdään sen vaatimalla huolellisuudella ja tarkkuudella.

Kehitysehdotuksessa esittelen oman kokemukseni perusteella luodun mallin paremmin toimivasta ilmoittautumisjärjestelmän suunnittelu- ja toteutusprosessista. Mallissa on esiteltynä hyvin toimineet toimintatavat ja kehitettävien osalta esitän paremmin toimivan mallin. Keskeistä on myös varata työlle riittävästi aikaa ja tiedostaa, että lomakkeeseen kirjatut asiat ovat niin sanotusti kiveen kirjoitettuja.

Nyt leiriin on kolmisen kuukautta aikaa, joten en osaa vielä varmaksi sanoa miten ilmoittautumisjärjestelmän avulla kootut tiedot palvelevat leiriä nyt ennen h-hetkeä, varsinaisen leirin aikana ja sen jälkeen. Olen tähän mennessä koonnut ilmoittautumisten pohjalta monipuolisia raportteja jokaisen osa-alueen tueksi ja ne ovat palveleet leirin tekijöitä kiitettävästi. Näiden raporttien kokoaminen jatkuu aina leirin loppuun saakka. Tapahtuman osalta ilmoittautumisjärjestelmän lopulliset tulokset selviävät viimeistään leirin jälkeen. Tuottiko kootut tiedot leirille kustannussäästöjä, kun ruoka ja henkilökuljetukset voitiin sopeuttaa todelliseen leiriläismäärään. Entä oliko kaikki tarpeellinen kysytty tähän mennessä? Uskon ja luotan että järjestelmä palvelee meitä hyvin loppuun saakka.

Ilmoittautumisjärjestelmälle on annettu tavoitteita välillisesti leirin yleisten tavoitteiden muodossa. Kaikkiin piirihallituksen tavoitteisiin ei tokikaan voida päästä pelkän ilmoittautumisjärjestelmän avulla, eivätkä tavoitteet muutenkaan ole voineet toteutua laajassa mitassa ennen leirin alkua. Mutta niihin tavoitteisiin joihin ilmoittautumisjärjestelmällä on jotain annettavaa, on päästy tähän mennessä varsin hyvin.

Leirin osanottajatavoite on täytynyt yli odotusten. Leirille on tulossa jälki-ilmoittautumisvaiheen jälkeen noin 4500 leiriläistä, luku nousee tästä edelleen. Osallistujista 480 on ei-partiolaisia. He ovat kaikki potentiaalisia tulevia jäseniä. Ei-partiolaismarkkinointi tähtää suoraan jäsenmäärän kasvattamiseen. Ilmoittautumisjärjestelmä on tehnyt työnsä yhdessä leirin markkinoinnin kanssa. Ei pidä vähätellä vakuuttavaa ammattimaista ilmoittautumislomakkeen ulkomuotoa ja sujuvan selkeää ilmoittautumisohjetta sekä näiden tehokasta tuomista jäsenistön ja ei-partiolaisten ulottuville yhteistyössä markkinointiorganisaation kanssa. Leirille on ollut todistetusti helppo ilmoittautua.

Kuten sanottua ilmoittautumisvaiheen töille on osattava varata riittävästi aikaa. Viisi-kuusi kuukautta ennen lomakkeen julkistamista on sopiva aika aloittaa järjestelmän kokoaminen. Miten, missä ja milloin ilmoitaudutaan? Mitä kysytään ja mihin esitetyt kysymykset velvoittavat leiriä? Aikaa kuluu, kun asioita on osattava lyödä lukkoon. On myös osattava suunnitella hyvissä ajoin, mitä kaikkea leirin on viestitettävä yhteyshenkilöille ja taloudenhoitajille. Työ on sujuvampaa, kun suunnitelmat rakennetaan yhdessä, saman pöydän ääressä. Varsinainen markkinointi mahdollisille osallistujille on keskeistä, kun halutaan varmistaa suuri osallistujajoukko. Mutta viestinnän yhteyshenkilöulottuvuus on yhtäläillä leirin onnistumisen kannalta oleellista. On tärkeää että paikallisyhdistyksissä on vahva tietotaito leirin toiminnasta.

Jos tämän opinnäytetyön pohjalta rakennettaisiin tapahtumantekijöiden ilmoittautumisjärjestelmä opas, laajentaisin sitä ainakin tietokantatyöskentelyn osalta. Alan ammattikorkeakoulutasoinen koulutus, kun ei valitettavasti tarjoa välineitä tietokantatyöskentelyyn. Omassa työssäni leirin projektipäällikkönä tietokantakokemukseni on ollut avainasemassa työn tietoteknisestä osuudesta selviämisessä. Toivon, että tulevilla tapahtumantekijöillä on itsellään hyvät tietotekniset taidot tai vaihtoehtoisesti

heillä rekrytoituna vapaaehtoisten joukosta alan ammattilaisia tuekseen. Leirin sosiaalista pääomaa, eli leirintekijöiden ammattitaitoa, kannattaa hyödyntää yhteiseen tavoitteeseen pyrkimisessä. Se on kokonaisedun mukaista. Kyllä siitä hyvä tulee!

9 LÄHTEET

Baden-Powell, Robert 2003. Ohjeita partiojohtajalle. Saarijärvi: Gummerus Oy.

Hakonen, Niilo 1995. Partiojohtajan käsikirja. Hämeenlinna: Karisto Oy.

Halonen, Tuire 2011. Polkurekisterin hyödyntämisen perusteet linjaorganisaation kannalta 2.8.2011. Helsinki: Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry.

Henkilötietolaki 22.4.1999/523.

Hyppönen, Annikki & Ojala, Alice & Joutsu, Jaakko 2007. Tietokoneen käyttötaito 1. Porvoo: WS Bookwell.

Häyrinen, Eija & Vallo, Helena 2003. Tapahtuma on tilaisuus, opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen. Helsinki: Hakapaino.

Idman, Rose-Marie & Kämppe, Hannele & Latosenmaa, Leena & Vahvaselkä, Irma 1993. Nykyaikainen markkinointiviestintä. Porvoo: WSOY.

Iiskola-Kesonen, Hanna 2004. Mitä, miksi, kuinka? Käsikirja tapahtumajärjestäjille. Suomen Graafiset Palvelut Ltd.

Jokinen, Ville 2011a. Tietotarpeiden kokoaminen. 23.8.2011. Helsinki: Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry.

Jokinen, Ville 2011b. Lomake, rekisteri ja yhteyshenkilötyön sujuvoittaminen. 21.11.2011. Helsinki: Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry.

Juholin, Elisa 2006. Communicare! Viestintä strategiasta käytäntöön. Porvoo: WS Bookwell.

Järvi-Suomen Partiolaiset ry 2011. Ilmoittautumisohjeet. Liplatus 4/2011, 12-18.

Ketola, Tapani 2002. Leirituuli. Hämeenlinna: Karisto Oy.

- Korpela Jukka 2005. Henkilörekistereistä lain kannalta. Viitattu 6.5.2012.
<http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/hlorek.html>
- Kyllönen, Anu 2008. Kuntoilutapahtumien osallistujarekisteri. Tietojen käsittelyn koulutusohjelma. Kajaanin ammattikorkeakoulu.
<https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/7044/KAT4TAnuK.pdf?sequence=1>
- Laine, Heikki 2011. Polkurekisterin hylkäämisen perusteet leiriorganisaation kannalta 22.7.2011. Helsinki: Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry.
- Laine, Heikki 2012. Projektipäällikön vastualueet 26.1.2012. Helsinki: Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry.
- Lillrank, Paul 2003. Laatuajattelu – Laadun filosofia, tekniikka ja johtaminen tietoyhteiskunnassa. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.
- Mattila, Heli & Ruusunen, Tuula & Uola, Kirsi 2006. Viestinnän työkaluja AMK-opiskelijalle. Helsinki: WSOY.
- Muhonen, Riikka Mari & Heikkinen, Laura 2003. Kohtaamisia kasvokkain - tapahtumamarkkinoinnin voima. Jyväskylä: Talentum Media Oy.
- Nenonen, Riikka 2011. Ilmoittautumisjärjestelmä työntekijän vastualueena. 21.11.2011. Helsinki: Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry.
- Niilo-Rämä, Anu 2008, Partiojohtajan käsikirja. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- Otantatutkimus Oy 2012. Vapaaehtoistoiminnan vuoden tutkimus. Viitattu 6.5.2012.
https://www.ray.fi/sites/default/files/Vapaaehtoistoiminnan%20vuoden%20tutkimuksen%20raportti%2012.7.2011_0.pdf
- Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry 2012a. Kunnallisvaalit 2012: Nuorille on annettava edellytykset osallistua. Viitattu 6.5.2012.
<http://www.papa.partio.fi/ajankohtaista/uutiset/kunnallisvaalit-2012-nuorille-on-annettava-edellytykset-osallistua>
- Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry 2012b. Tavoitteet. Viitattu 6.5.2012.
<http://www.saraste2012.fi/saraste/leirin-tavoitteet/>

Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry 2012c. Strategia 2011-2014. Viitattu 6.5.2012.
http://www.papa.partio.fi/materiaalit/hallinto/Strategiaesitys%20piirin%20kokoukselle%20LIITE.pdf/at_download/file

Uudenmaan Partiopiiri ry 2011. Ilmoittaudu Huimalle! Huima-Pärske 4/2011, 15-18.

Saraste-leiri 2012. Malli-ilmoittautumislomake. Viitattu 6.5.2012.
<http://www.saraste2012.fi/ilmoittautuminen/malli-ilmoittautumislomake/>

Savolainen, Inka 2011. Suunnitelmallista viestintää : viestintäsuunnitelma Pääkaupunkiseudun Partiolaisten Piirileirille 2012. Humanistinen Ammattikorkeakoulu. Kulttuurituotannon koulutusohjelma 240 op
https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/29023/Savolainen_Inka.pdf?sequence=1

Sipilä, Lauri 2008. Käytännön markkinointi. Nyt. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2012a. Mitä partio on? Viitattu 6.5.2012.
http://www.partio.fi/Suomeksi/Lyhyesti/Mita_partio_on.iw3

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2012b. Partiokasvatus. Viitattu 6.5.2012.
http://ohjelma.partio.fi/index.php?title=1.1._Partiokasvatus

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2012c. Partio-ohjelman uudistus. Viitattu 6.5.2012. <http://www.partio.fi/loader.aspx?id=06fdd610-9f93-4417-8b33-324fb87622e0>

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2012d. Rekisteriseloste. Viitattu 6.5.2012.
<http://www.partio.fi/loader.aspx?id=1ae78523-e732-422d-bd5f-f2f39c2eba79>

Tulkki, Tapani 2011a. Polkurekisterin hyödyntämisen perusteet linjaorganisaation kannalta 4.8.2011. Helsinki: Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry.

Tulkki, Tapani 2011b. Piirileirin merkitys toiminnalle 23.9.2011. Helsinki: Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry.

Tulkki, Tapani 2012. Onnittelupuhe ilmoittautumistuloksesta 3.4.2012. Helsinki: Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry.

Turpeinen, Eeva-Maija 2011. Ilmoittautumisjärjestelmä 25.10.2011. Helsinki: Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry.

World Scout Jamboree Sweden 2011. Etusivu, osallistujamäärä. Viitattu 6.5.2012.
<http://www.worldscoutjamboree.se/>

10 LIITTEET

LIITE 1, Ilmoittautumislomake, partiolaiset

Partiolaisten ilmoittautuminen sivu 1

**PÄÄKAUPUNKISEUDUN PARTIOLAISTEN SARASTE-LEIRI
PARTIOLAISTEN ILMOITTAUTUMINEN**

Kädessäsi on partiolaisten ilmoittautumislomake Saraste-leirille. Partiolainen on maksanut jäsenmaksun ja hän on iältään yli 7-vuotias. Leirille odotetaan myös Ei-Vielä-Partiolaisia, perheleiriläisiä sekä kansainvälisiä vieraita. Heille on omat ilmoittautumislomakkeensa, jotka voi tulostaa Sarasteen kotisivuilta.

Osoitteesta www.saraste2012.fi löydät ilmoittautumisohjeet ja muut lisätiedot.

Palauta lomake lippukuntasi
Saraste-yhteyshenkilölle viimeistään
23.3.2012

1. HENKILÖTIEDOT

Lippukunta	Ilmoittautumistunnus	Syntymäaika
Etinimi	Sukunimi	Leiriläisen puhelin
Lähiosoite	Postinumero ja postitoimipaikka	Leiriläisen sähköpostiosoite
1. Lähiomaisen nimi	1. Lähiomaisen sähköpostiosoite	1. Lähiomaisen puh. leirin aikana
2. Lähiomaisen nimi	2. Lähiomaisen sähköpostiosoite	2. Lähiomaisen puh. leirin aikana

2. ILMOITTAUTUMINEN JA LEIRIMAKSU

2.1. Osallistun leirille kokoaikaisesti, yhteiskuljetus sisältyy hintaan

Seikkailija tai sitä vanhempi 30.7.-7.8., 130 € Sudenpentu (7-9-vuotias) 3.8.-7.8., 95 €

2.2. Osallistun leirille osa-aikaisesti 20 € / pv (vain 1997 ja sitä ennen syntyneille)

ma 30.7. ti 31.7. ke 1.8. to 2.8. pe 3.8. la 4.8. su 5.8. ma 6.8. ti 7.8.

Pääkaupunkiseudun Partiosäätiö myöntää Pääkaupunkiseudun Partiolaisten stipendirahastosta hakemusten perusteella stipendejä Sarasteen osallistumismaksuihin. Haku päättyy 14.2.2012. Päätös ilmoitetaan hakeneille henkilökohtaisesti 12.3.2012 mennessä. Lisätietoja ja hakulomake www.papa.partio.fi/ajankohtaista/stipendit/. Leirillä ei ole sisaralennuksia.

3. LEIRIOHJELMA

3.1. Mihin ikäkauteen kuulut?

Leiriläinen

Sudenpentu (7-9-vuotias)

Seikkailija (10-12-vuotias)

Tarpoja (12-15-vuotias)

Palveluleiriläinen

Samoaja (15-17-vuotias)

Vaeltaja (18-22-vuotias)

Aikuinen (yli 22-vuotias)

Erityisryhmä

Sisupartiolainen

3.2. Lilja-ohjelmat

Liljoissa seikkailijat ja sitä vanhemmat leiriläiset pääsevät vuorokaudeksi kokemaan erilaista leirielämää. Palveluleiriläiset toimivat Liljoissa palvelutehtävissä. Liljoissa tutustutaan tiettyyn teemaan ja uusiin partiokavereihin leirissä tai leirin ulkopuolella. Alla on lista leirin Liljoista, joista voit valita kolme mieleisintä vaihtoehtoa 1-3 (1=kivoin). Käy tutustumassa Liljoihin www.saraste2012.fi

Superlilja KV -lilja Prinsessa/prinssililja
 Haikkililja Hämelililja Makuupussililja
 Leikkililja BFF lilja Arrr -lilja (Merirosvo)
 Sporttililja Sisulilja Elementtililja
 Musalilja Näyttisilja

3.3. Osallistun hengellisen ohjelman aikana

Ekumeeniseen jumalanpalvelukseen

Elämäntarkastukselliseen ohjelmaan

4. ERITYISRUOKAVALIOT JA RUOKA-AINEALLERGIAT

4.1. Erityisruokavalio

Kasvisvöjä (lakto-ovo)

Vegaani

Maidoton

Laktoositon (leiriruoka on vähälaktoosista)

Gluteeniton

Uskontoon perustuva ruokavalio, kirjaa tarkemmat tiedot kohtaan 4.3.?

4.2. Ruoka-aineallergiat

Sitruhedelmät

Kananmuna

Pähkinä ja manteli

Kala

Soija

Tomaatti

Omena

Porkkana

Herne

raaka

kypsä

raaka

kypsä

Paprika

Lanttua

Selleri

4.3 Lisätietoja ruokavaliosta ja ruoka-aineallergioista. Kirjaa esimerkiksi muut allergiat kuten vilja-, mauste- ja lisäaineallergiat, tai mahdolliset muut huomioon otavat seikat. Mahdolliset laajemmät selvitykset pyydetään sähköpostitse osoitteeseen saraste.ruoka@papa.partio.net

PARTIO
scout
PÄÄKAUPUNKISEUDUN
PARTIOLAISET ry

Partiolaisten ilmoittautuminen sivu 2

5. TERVEYDENTILA**5.1. Huomioitavat sairaudet**

- Epilepsia
 Astma
 Diabetes (selvitys ruokavaliovaikutuksista terveydentilan lisätietoihin)
 Olen raskaana RV _____ leiriaikana
 Muu jatkuvaa hoitoa vaativa diagnooitu sairaus, vamma tai erityishuomioa vaativa seikka (selvitys lisätietoihin 5.4.)
 Käytän säännöllistä lääkitystä, selvitys terveydentilan lisätietoihin (5.4.): lääke, vahvuus, annostelu, lääkkeiden säilytys

5.2. Allergiat (ei ruoka-aineallergioita ja erityisuokavaloita)

- Lääkeaineallergiat (selvitys lisätietoihin)
 Ampiaisepisto
 Muu allergia (selvitys lisätietoihin)

5.3. Tarvitsetkö apua lääkityksen ottamiseen

- En tarvitse Oma johtaja/savun ensiapuvastaava Leirisairaala

5.4. Terveydentilan lisätiedot

Tärkeimmät tiedot sairaudestani tai vammastani sekä mahdollisesti tarvittavista erityisjärjestelyistä. Ennen leiriä on mahdollista pyytää leirilääkintää ottamaan yhteyttä. Yhteydenottopyynnöt sähköpostitse saraste.laakinta@papa.partio.net.

6. ULKOMAALAISET VIERAAT**6.1. Kielitaito**

- Kielet joilla tulen toimeen
 ruotsi saksa
 englanti espanja
 ranska venäjä
 muu, mikä?

6.2. Home hospitality eli ulkomaalaisten perhevierailu

Minulla on mahdollisuus ottaa vieraaksi kotini yhteensä:

- _____ tyttöä/naisia
 _____ poikaa/miestä
 _____ henkilöä, sukupuolella ei väliä

Lisätietoja www.saraste2012.fi

Voin majoittaa heidät

- 28.-30.7.2012
 7.-9.8.2012

- Olen kiinnostunut, mutten voi luvata vielä

6.3. Toivotut kommunikointikielien perhevierailun aikana

- ruotsi saksa
 englanti espanja
 ranska venäjä
 muu, mikä?

7. LEIRITUOTTEET

Leiriläisten on mahdollista tilata halutessaan leirituotteita. Tilaus maksetaan leirimaksun yhteydessä ja tuotteet toimitetaan leirille. Ennakkotilattavia tuotteita on leirillä vain pienet erät. Leirille on tulossa myyntiin lisäksi muutamia uusia tuotteita. Käy tarkastamassa lisätiedot ja valokuvat leirituotteista www.saraste2012.fi. **Useamman kappaleen tilaus merkitään lukumäärällä.**

7.1. T-paita normaali malli, 12€

- 100 cm XS
 120 cm S
 140 cm M

7.2. T-paita lady-fit, 12€

- XS L
 S XL
 M XXL

7.3. Narutoppi, 10€

- XS L
 S XL
 M XXL

7.4. Saraste muki, 10 €

- Muki

8. LISÄTIETOJA

Mitä muuta leirin johdon tulisi huomioida? Ota tarvittaessa yhteyttä saraste.toimisto@partio.fi

9. ALLEKIRJOITUS

- HUOMI! Palveluleiriläisiltä edellytetään lisäsivun "PALVELULEIRILÄISET TÄYTTÄVÄT" palauttamista ilmoittautumisen yhteydessä. Lisäsivun voi tulostaa tarvittaessa www.saraste2012.fi

- Olen täysi-ikäinen ja tein ilmoittautumisen itse ilmoittautumistunnuksella polkuun. Ilmoittautumislomake tulee toimittaa lippukunnan Saraste-yhteyshenkilölle.

Allekirjoituksellasi sitoudut käyttäytymään leirillä partiomaisesti, noudattamaan leirin sääntöjä sekä annat luvan video- ja valokuvaamiseen leirin aikana. Leirillä kuvattua video- ja valokuvamateriaalia voidaan käyttää partion omissa julkaisuissa, esitteissä ja internet-sivuilla sekä yleisissä tiedotusvälineissä. Halutessasi kieltää tämän, ota yhteyttä leiritoimistoon saraste.toimisto@partio.fi

Mikäli joudut perumaan osallistumisesi, ilmoita siitä mahdollisimman pian Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n toimistolle. Ilmoittautumisaikana jälkeen (30.3.2012) leirimaksua ei palauteta. Peruneen henkilön tilalle on mahdollisuus etsiä toinen osallistuja ja sopia hänen kanssaan leirimaksun jakamisesta. Jos peruutuksen syy on osallistujan tai hänen lähiomistaan kohdannut sairaus tai tapaturma, voi osallistumismaksun periä lääkärintodistusta vastaan partiovakuutuksesta Vakuutusyhtiö If:n vakuutuslomakkeella. Sarasteen palveluleiriläisille (samoajat ja sitä vanhemmat) on käytössä "turvallinen ilmoittautuminen" -käytäntö, eli jos kesätyö estää leirille osallistumisen, on peruutus mahdollista tehdä 27.5.2012 mennessä. Lisätietoja Sarasteesta www.saraste2012.fi tai virka-aikaan projektipäällikkö Heidi Kokolta 09 8865 1210.

Partiolaisille leirin osallistumisen edellytys on maksettu jäsenmaksu.

Leiriläisen allekirjoitus _____

Alle 18v. huoltajan allekirjoitus _____

PALVELULEIRILÄISET TÄYTTÄVÄT

Palvelutehtävissä toimivat samoajat, vaeltajat ja aikuiset, eli kaikki 1997 tai sitä ennen syntyneet.

Nimesi _____

10. PESTI LEIRILLÄ

10.1. Tehtävä leirillä

A) Minulla on jo tehtävä leirillä, valitse Pestitaulukon sarakkeeseen A osa-alue mihin pestisi liittyy ja kirjaa seuraavat tiedot pestiaajasta:

Sinun tehtäväsi leirillä _____

Pestiaajan nimi _____

Pestiaajan tehtävä leirillä _____

A	PESTITAULUKKO	B		
		1	2	3
	Savun tehtävät			
	Huolto (rakennelmat, kuljetus, hygienia, ympäristö)			
	Muonitus (kyläkeittiöt)			
	Talous (kahvila, kioski, leirituotteet)			
	Turvallisuus (ensiapu, palo, järjestyksenvalvonta)			
	Ohjelma (yhteiset ohjelmat, laaksot, kisat, liljat)			
	Viestintä (leirilehti, www, toimisto, vip)			
	Alaleirit (kylä, KV, EVP)			

B) Minulla ei ole pestiä leirillä, valitse kolme mieluisinta osa-alueita (sarakeet B) missä haluaisit toimia leirillä. 1=kiinnostavin

10.2. Erityisosaamiset, joita olen valmis hyödyntämään myös leiripestissäni: _____

10.3. Samoajat täyttävät. Haluaisin toimia pestissä kaverini kanssa. Anna kaverin nimi ja lippukunta + sovi asiasta kaverisi kanssa. _____

11. RAKSA-PURKU, KULJETUKSET JA MAJOITTUMINEN

11.1. Rakennus- ja purkuleirit

Alustavat ilmoittautumiset maksuttomille rakennus- ja purkuleireille. Varsinainen ilmoittautuminen tapahtuu Polun kautta 27.5. mennessä.

Esirakennusleiri

pe 20.7. la 21.7. su 22.7.

Rakennusleiri

la 28.7. su 29.7.

Purkuleiri

ke 8.8. to 9.8. pe 10.8.

11.2. Kuljetukset leiriin ja leiriltä

Merkitse alustavat ilmoittautumiset maksuttomiin yhteiskuljetuksiin. Varsinainen ilmoittautuminen tapahtuu Polun kautta 27.5. mennessä.

Leirin puolesta tarjottu parkkialue ei ole vartioitu. Toivomme että leiriin tulijat käyttävät yhteiskuljetusta.

Helsinki/Espoo/Vantaa – Evo

pe 20.7. la 28.7. su 29.7. ma 30.7. pe 3.8. su 5.8.

Evo – Helsinki/Espoo/Vantaa

su 22.7. su 29.7. pe 3.8. su 5.8. ti 7.8. ke 8.8. to 9.8. pe 10.8.

11.4. Majoittuminen

Majoitun oman lippukuntani kanssa savussa

Etsin savua, koska lippukuntani ei osallistu Sarasteelle

Majoitun perhekylässä, eli minulla on alle 7-vuotiaita lapsia mukamani leirillä.

Olen sopinut majoittumisesta lippukunnan kanssa, joka on: _____

12. ROVERWAY 2012 (www.roverway.fi)

Osallistun Roverway 2012 kansainväliselle vaeltajaleirille, joka järjestetään ennen Sarastetta samalla leirialueella.

Olen Roverwaylla leiriläinen

Olen Roverwaylla palvelutehtävissä (yli 22v)

13. MUUTA

Alustavat ilmoittautumiset tapahtumiin:

KoVa, koulutusvastaavatapaaminen 4.8.

LPKJ-klubi 4.8.

Ko-Gi tapaaminen 5.8.

SM-suunnistuskisa 5.8.

PJ-kurssini raportointi & loppuun saattamiseen suullisesti leirin aikana.

Kävin PJ-kurssin vuonna _____

Olen kiinnostunut osallistumaan Tervetuloa Partioon koulutukseen

LIITE 2: Leirirekisterin käyttösitoumus

PÄÄKAUPUNKISEUDUN
PARTIOLAISET ry

LEIRIREKISTERIN KÄYTTÖSITOUMUS SARASTEEN PESTEISSÄ TOIMIVILLE

Käyttäjän nimi:
Jäsennumero:
Osoite:
Sähköposti:
Puhelin:
Sarasteen pesti:

Taustaa

Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry järjestää Saraste – piirileirin 30.7.–7.8.2012. Leiriorganisaatio ylläpitää leirirekisteriä, johon kerätään leirille osallistuvien tietoja leirin valmistelua ja toteuttamista varten. Henkilötietolain (22.4.1999/523) mukaan tietoja ei voi luovuttaa muuhun, esimerkiksi kaupalliseen käyttöön. Tietyt Sarasteen pesteissä olevat saavat käyttöönsä otteita rekisteristä joko MS-Excel tai MS-Access muodossa. Lisäksi rekisteristä saatetaan jakaa tietoja MS-Word- tai pdf-raportteina. Allekirjoittamalla tämän käyttäjäsitoumuksen käyttäjä saa käyttöönsä yllämainittuja leirirekisterin otteita, joiden avulla käyttäjä pystyy toteuttamaan pestinsä leirirekisteriin liittyvät tehtävät.

Käyttäjän velvollisuudet

Käyttäjä on vastuussa siitä, että hän

- toimii tämän käyttösitoumuksen mukaisesti,
- vastaa siitä, että tietoja ei käytetä muihin tarkoituksiin, kuin Saraste-piirileirin toteuttamiseen,
- vastaa siitä että saatuja tietoja säilytetään huolellisesti ja tekee parhaansa ettei asiaton kolmas osapuoli pääse näkemään tai käsittelemään saatuja tietoja,
- vastaa siitä, että tietoja ei jaeta edelleen kolmannelle osapuolelle, ellei ko. kolmas osapuoli ole allekirjoittanut tätä samaista käyttösitoumusta,
 - o ennen mahdollista tietojen luovuttamista, luovuttajalla on velvollisuus varmistaa, että vastaanottaja on allekirjoittanut tämän käyttösitoumuksen,
- vastaa siitä että kaikki saadut tiedot joko palautetaan tai tuhoetaan Saraste-piirileiri-projektin päättyttyä, kuitenkin viimeistään 31.12.2012.

Väärinkäytökset

Mikäli Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry:n tai Sarasteen toimesta havaitaan, että käyttäjä toimii tämän käyttösitoumuksen vastaisesti, käyttösitoumusrikkomus selvitetään. Riippuen väärinkäytöksen vakavuudesta käyttäjältä voidaan vaatia selvitys väärinkäytöksestä ja korjaavista toimenpiteistä. Äärimmillään kyseeseen voi tulla henkilörekisterilaissa määriteltyjä seuraamuksia. Tämän tiukan linjan perusteluna on mm. EU:ssa kiristynyt sääntely ja lainsäädäntö tietoturvallisuudesta, jossa nimenomaan yksilöivien henkilötietojen käsittelyvaatimukset kovenevat mm. identiteettivarkauksien ja -väärinkäytösten yleistytyä - näin myös Suomessa.

Aika ja paikka _____

Käyttäjän allekirjoitus _____

Nimen selvennys _____

LIITE 3: Rekisteriseloste

PÄÄKAUPUNKISEUDUN
PARTIOLAISET ry

REKISTERISELOSTE
Henkilötietolaki (523/99) 10 §

Laatimispvm: 10.1.2012

1. Rekisterinpitäjä	Nimi Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry / Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry
	Yhteystiedot Töölönkatu 55, 00250 Helsinki 09 8865 1100
2. Rekisteriasioista vastaava henkilö ja/tai yhteyshenkilö	Nimi projektipäällikkö Heidi Kokko
	Yhteystiedot Töölönkatu 55, 00250 Helsinki 09 8865 1210 heidi.kokko@partio.fi
3. Rekisterin nimi	Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n jäsenrekisterin (POLKU) alainen Saraste-leirirekisteri
4. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus / rekisterin käyttötarkoitus	<p>Perustiedot Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n rekisterin osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jäsenlehtien ja muiden tiedotteiden postitus ▪ Jäsenmaksujen kerääminen ▪ Jäsenistön ikärakenteen seuranta ▪ Partio liikkeen koulutuksen ja ohjelman suunnittelu <p>Saraste leirirekisterin osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Leiriläisten tiedotus ▪ Leirimaksujen kerääminen ▪ Leirin infrastruktuurin ja kuljetustarpeen suunnittelu ja toteutus ▪ Ohjelmavahvuuksien ja -erityistarpeiden suunnittelu ja toteutus ▪ Muonituksen suunnittelu ja toteutus ▪ Leirin ja leiriläisten turvallisuudesta huolehtiminen

Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry

Töölönkatu 55, 00250 Helsinki, p. (09) 8865 1200, fax (09) 8865 1233
papa.toimisto@partio.fi www.papa.partio.fi

5. Rekisterin tietosisältö	<p>Perustietojen osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Partiolaisen nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite, syntymäaika, lippukunta, ▪ piirijärjestö, sukupuoli, lippukuntaan ja partioon liittymisvuosi. ▪ Jäsenmaksutiedot ▪ Luottamustoimet ja toimintaryhmät partioliikkeessä ▪ Partiokoulutukset ▪ Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ja partiopiirien ansiomerkit <p>Piirileiri Sarasteen osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Huoltajan yhteystiedot ▪ Osallistumisaika ▪ Osallistuminen eri ohjelmiin ▪ Erityisruokavaliot ja allergiat ▪ Tiedot terveydentilasta ▪ Leirituotetilaukset
6. Säännönmukaiset tietolähteet *	<p>Perustietojen osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Partiolaisen liittyessä kerättävät tiedot ▪ Osoitteenmuutoksen yhteydessä saatavat tiedot ▪ Lippukuntien jäsenrekisterinhoitajien ilmoittamat tai tekemät tietomuutokset ▪ Ansiomerkkianomusten tiedot ▪ Leiri-/tapahtumailmoittautumisen yhteydessä tehtävät muutokset <p>Piirileiri Sarasteen osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Leiri-ilmoittautumisen yhteydessä täysi-ikäisen ilmoittautujan suostumuksella tai ilmoittautujan huoltajan suostumuksella annettavat tiedot
7. Säännönmukaiset tietojen luovutukset ja tietojen siirto EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tietoja luovutetaan listoina, tarratulosteina ja teknisinä tallenteina Sarasteen leiriorganisaation vastaaville jäsenille sekä lippukunnille omien jäsentensä osalta. ▪ Yhteystietoja luovutetaan myös painotaloille ja tulostuspalvelutaloille leirikirjeitä ja -laskuja lähetettäessä ▪ Tietoja ei luovuteta kaupallisiin tarkoituksiin.
8. Rekisterin suojauksen periaatteet	<p>A. Manuaalinen aineisto</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Käyttöoikeus aineistoon rajattu vain tietyille henkilöille ▪ Aineisto säilytetään tilassa, johon pääsyä on kontrolloitu <p>B. ATK:lle talletetut tiedot</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kaikilla rekisteriä käsittelevillä henkilöillä on rekisterinpitäjän myöntämä henkilökohtainen käyttöoikeus. ▪ Tallennejärjestelmä on suojattu <p>Leirirekisterin tiedot poistetaan Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n jäsenrekisteristä leirin päättyttyä.</p>

* HetiL 10 § ei edellytä nimenomaisesti tiedon merkitsemistä, mutta se on tarkoituksenmukaista merkitä rekisteröityjen tiedonsaantioikeuksien kannalta. Se myös kuvaa osaltaan rekisterin tietosisältöä.

Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry

Töölönkatu 55, 00250 Helsinki, p. (09) 8865 1200, fax (09) 8865 1233
 papa.toimisto@partio.fi www.papa.partio.fi

